

KILOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Első sorban heti sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Értekezési pelti sor 4 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. ■
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

SZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, november 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Az államtitkár a véderőről.
Békekötés az aradi orvosok és a munkáspénztár között.
Tizenhárom vadlott Frank L. András bűnyegében.
Mária-kongregáció az aradi főreáliskolában.
Sikkasztás a nagyváradi városi pénztárban.
Őszi szerelem.
Kulisszatitkok.
Betörés az Andrassy-téren.
Temetik a szép a Mariet.
Tarkaságok.

Barkóczy lobogója.

Arad, november 18.

Fiúk, aradi realisták, irigyli vajon valaki töledek a dicsőséget, hogy közöttetek alakul meg Aradon az első Mária-kongregáció? Eddig, ha a nyilvánosság, a közönség hallott valamit felőletek, Fábrián Gábornak, a nagy emlékü aradi írónak nevét viselő önképzőkörötök matinéi, ünnepei révén jött az hirre. Most azonban Fábrián Gábornak, a halottnak meg kell hát-rálnia. Nagyobb ur, egy élő, követeli meg, hogy a nyomdokain haladjatok. Barkóczy Sándor báró, aki ugyan nem tett hazája irodalmának olyan szolgálatokat, mint a klasszikus műfordító, de miniszteri tanácsos és feje a Mária-kongregációknak. Ebből láthatjátok, hogy előle már azért is félre kell állani Fábrián Gábornak, mert Fábrián Gábor tudvalevően csak református volt.

Váratlanul és meglepően, a taná-

raitoknak hire és beleegyezése nélkül került közéték a kongregáció. Pedig, ugye; az iskolai szabályokban benn van, hogy minden ifjusági egyesület csak a tanári-testület engedelmével alakulhat meg. Hanem a kongregáció olyan erős valami, ami fölötté áll a törvényeken és a szabályokon. S van-e szüksége a tanárok engedelmére olyas valaminek, a mi nek legfőbb védője ép a tanárok sorsát kényesen, büszkén és felelőség nélkül eldöntő hatalom?

El tudnók hinni, hogy a hittanárok, akik a kongregációt szervezték, maguk se lelki örömmel fogtak ehhez a munkához. Lehetett-e kedvük a gyűlölködés kultuszát, az egyenetlenkedést beédesgetni a falak közé, ahol se az ifjuságban, se a tanárok között a békét felekezeti vagy világnézeti surlódások meg nem zavarták? De el tudunk képzelni jelenetet, amelynél egy nagy ur, teszem egy püspök, azt kérdezi a középiskolai hittanártól:

— Es milyen eredményekkel dolgozik az iskola Mária-kongregációja?

A mire a hittanár, bizonyára a zavar legnagyobb határán, azt felelhette:

— Az intézetben eddig nincs Mária kongregáció...

— Nincs?

Ebben az egyetlen szóban, ebben a kérdésben annyi és olyan súlyos parancs lehetett, hogy nem lehet cso-

dálni, ha sietve teljesítették. S abban a hitoktatók bizonyára csak kartársi tapintatot műveltek, hogy a tanári testületnek be nem jelentették. Mit csináltak volna a szegény tanárok? Hozsánnával bizonyára nem fogadták volna. Es talán megtilthatták volna, hogy esetleg apródonként helyeztesse el őket Barkóczy a tanári pálya ördögsgizeteire, Fogarasra, vagy a tót vidékek fészkeibe?

Lehet, hogy az aradi főreáliskola Mária-kongregációja nem így született, de meg van, s most rajtatok áll, fiúk, hogy milyen szélesre tud terjeszkedni. A vallás és erkölcsös-nevelés ürügye és címe alatt toboroznak össze a kongregációba. Hát eddig volt valami hiba, akadálya, sérelme ennek a kettőnek? Otthon, vagy a hittanórán, a családban, vagy a templomban nem lehetett-e bő alkalm a ti fiatal lelketeknek az istenszeretet, a büntől való irtózat ígét, levegőjét beszívni? Es jártatok-e a züllésnek, a lelki romlás határához olyan közel, hogy mentő-kezekre lenne szükség.

Beszédes, szomoruan beszélő példák vannak az országban, talán már százával: nem erről van szó. Korlátokba kell fogni a ti gyöngé egyéniségetek, hogy megszokja a papi szótól, a papi elvtől, a papi befolyástól való függést; hogy idegent tekintsen mindazokban, akik az egyesületbe nem állanak be és hogy felnőve, öntudatlan és átformalhatatlan eszköze

A holtig siró asszony.

Írta: Móric Pál.

I.

Selymes, fehér pókhálósálak ringatództak szárnyain az enyhe őszi szélnek. Kecesen himbálta bokrátság fürteit az árvahaj is. Bolyhos, sárga szálacskaiban játszón szökdelt a fénylő napsugár.

Ragyogott, mosolygott, virágszagtól illatozott a mezőség. A kaszások kaszája ingerlően pengett és a rendekre dült nedves sarjuból cuppogva ugrádoztak a kövér kis zöld békák. A békés munka áldott nyugalma nem zavarták szilaj hangok! A virágos mezőn átömlő sugarak fényét nem tompították sötét színek. A tiszta kék égen báránylehők nem bodorodtak.

Még a sasmadár sem zavarta meg szilaj kedvvel a békétől, szeretettől áradó csöndet. Mintha csak egy varázslat ércömeggé változtatta volna szárnyát, oly merevült mozdulatlan-sággal gubaszkodott a pusztai magános kutagáson, miközben mind tovább szállottak a levegőben uszkáló pókhálók, mignem elérték a barátságos magyar falucska. Már itten nem volt olyan zavartalan utjok, mint a sik mezőn. Fehér szálacskaik, hol a füstölő kémény félredőlt deszkaköppenyén akadt meg, hol az utcaszélen begyeskedő jegenyefában.

Bár tépett szálakkal, az egyik selyemfehéren ringatódzó pókhálóska mégis beszabadult

a kis falu temploma mellé. De, nem kötött pántlikát a toronyhegy csillagos buzogányára. A templom szomszédságában volt egy lombos kis udvar, abban szemelte ki a nyájasan süsög öreg körtéfát.

Az öreg fának minden ágát földfelé húzták a zöld levelek közé rakott gyümölcsök. A csengőhöz hasonló körtécske százával kucorgott a galyakon... A selyemfehéren ringatódzó pókhálóska ezen a pirossárga áldással rakott gyümölcsfán pihent meg. Az egyik tépett szálról a háló kormányosa, a szorgos "égi pók" függén ereszkedett le a hasrafordult körtéfa-leveleire, onnét nézte a bölcs pók, hogy a duruzsoló darazsak miként nyalták-falták az érett körte édes mézét.

— Mily jól élnek a beste tolvajok! — méltatlankodott magában a szellők hátán lovagoló égi takácsmester és selymes fehér fonalaiból leginkább szeretett volna korbácsot fenni a tolvaj darazsak ellen... A tolvajok csakugyan addig harapták, addig lingálták az érett mézes körtét, hogy az édes tehertől megpattant a gyümölcs gyöngé szára! Az érett gyümölcs máladtan esett a földre és a darazsak ijedten rebbentek szét.

A gyümölcs huppanására a fiatal férfi föl-emelte fejét. Az orgonabokor mellett, kerti lócán üldögélt. Fehér arcát fekete szakáll környekezte. Mikor föltekintett az érett gyümölcs-től rengedező fára, barna szemé szelíden mé-lázott el.

— Ilyen az ember élete is... Verejtékes munkánk gyümölcsén tolvaj darazsak osztozkodnak! — sóhajtott. Térdén kaposos, nyitott könyv feküdt.

Duruzsoltak a darazsak. Olykor körte hupant... Valahol kacagott a gerlice. Bizonyosan ölyü suhant keresztül az udvar fölött, azért káricsáltak a tyukok...

Az olvasásban elmélyedt fiatal ember arra nézett föl, hogy a bokrok közül egy karikádzó léptű kis gyermek penderedett melléje s meg-rántotta földre hajló, zsinóros fekete kabátját.

— Apus! Mek, mekk! — gügyögte a gyermek és apjának szegte fürtös fejét.

A kis gyermek apja, Páthi Miklós tiszteletes ur, mosolyogva, vidult arccal csapta össze kaposos könyvét és Böld község érdemes papja, mintha maga is újra gyermekké vált volna, játékra adta szakállas fejét.

— Mit játszunk fiacskám? — kérdezte a gyermektől.

— Kecskét, apus! — esengte a gyermek. A tiszteletes, mintha csak szarva nőtt volna, nekiszegte fejét. Toporzékolt is. Mély hangon dörmögte:

Dübü, dübü lábommal,
Megdöflek a szarvammal...

Ujju! — jókedvében a fübe henteredett a gyermek és úgy ujjongott. A nagy hujongásra a tiszteletesné asszony is előjött a tornácos kis házból.

Nyulánk, szépséges szöke fiatal asszonyka

Lovász Márton azt kifogásolta, hogy a nyugati pályaudvar állomásfőnöksége agyon-dolgoztatja a munkásokat s amikor azok panaszkodni mentek, széthelyezte őket az országban.

Az ülés egy órákor fejeződött be.

Békekötés

az aradi orvosok és a munkás-pénztár között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 18.

Három hónapig tartó orvossztrájk után végre tegnap este létrejött a béke az aradi munkásbiztosító pénztár és a volt pénztári orvosok között, akik a mai naptól kezdve ismét a régi feltételek mellett állnak a kerületi pénztár betegeinek rendelkezésére.

A hosszú háboruságnak, amely majdnem végeszakadatlan hírlapi polémiába keverte a szemben álló feleket, a békégyulai pénztári orvosok ügye volt az indító oka. Amint ismeretes: Békésgyulán a kerületi pénztár és orvosi között a szolgálati és fegyelmi szabályzat miatt konfliktus támadt, amelyet az országos pénztár úgy oldott meg, hogy a pénztári orvosokat elbocsátotta és állásukra pályázatot hirdetett. Az orvosok azonban országsszerte szolidaritást vállaltak a gyulai orvosokkal és csak nehezen sikerült tíz orvost szerződtetni Békésgyulára. A harc ezzel az egész országra kiterjedt, mert több kerületi pénztárnál sztrájkba léptek az orvosok addig, amíg a gyulai orvosügyet nem rendezik.

Ezek közé a pénztárak közé tartozott az aradi is. Augusztus közepén az aradi pénztári orvosok elhatározták, hogyha szeptember elsejéig Gyulán nem csinálnak rendet: nem bocsátják el a 10 sztrájkterő orvost és nem fogadják vissza a régi gyulai orvosokat, abban az esetben szeptember elsejétől kezdve az aradi pénztári orvosok csak a belügyminiszteri díjszabás szerint hajlandók gyógykezeltetni a betegeket. Az orvosok ultimátuma eredménytelen maradt és szeptember elsején csakugyan kitört az aradi orvossztrájk, amely harmadfél hónapnál hosszabb ideig tartott.

Eleinte a kerületi pénztár is harcias álláspontra helyezkedett és a hatósági orvosokkal akarta ellátatni a pénztári betegek kezelését, utóbb azonban megkezdődtek a béketárgyalások és több-kevesebb polémizálás után végre eredményhez vezettek. A tárgyalások folyamata alatt az orvosok a belügyminiszteri díjszabás szerint számították föl a pénztárnak a betegek kezelését.

A gyulai tíz orvos elhelyezése után a borossebesi kerületi pénztárnak támadt még elintéztetést kívánó ügye és csak most, ennek rendezése után jött létre a végleges béke, amelyet a kerületi pénztár igazgatósága és az orvosok tárgyaló-bizottsága tegnap este kötött meg.

A megegyezés szerint az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár valamennyi volt pénztári orvost visszaveszi, illetve az orvosok a régi feltételek mellett visszalépnek a pénztár szolgálatába. A szerzett jogokat az orvosok csorbítatlanul megtartják, tehát a már véglegesített pénztári orvosok ebben a minőségben szolgálnak tovább és a szolgálati időt a közbeeső sztrájkjal nem tekintik megszakítottának. A pénztár orvosai szeptember, október és november hónapra is megkapják most szerződés szerű járandóságukat és csak természetes, hogy a már benyújtott belügyminiszteri díjszabás szerint felszámított számlák kiegyenlítéséről lemondanak.

A kerületi pénztár és orvosai között ezután is csak a régi, ideiglenes jellegű szerződés marad érvényben, mert ezideig sem Aradon, sem országosan nem egyeztek meg a pénztár és az orvosok fegyelmi és szolgálati szabályzat dolgában. Ameddig azonban ilyen szabályzatot nem alkotnak és ahhoz a munkásbiztosítási hivatal jóváhagyást meg nem szerzik, addig pénztári főorvost nem lehet választani, hanem a főorvosi teendőket ezután is Hermann Károly dr. fogja ellátni. Az eddigi pénztári orvosok megtartják eddigi kerületeiket, csupán egy kerületben a beteg Fényes Samu dr.-ében lesz változás. Erre a kerületre a pénztár a legrövidebb időn belül pályázatot hirdet.

A pénztár igazgatósága ezt a hivatalos közleményt adta ki:

Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár

igazgatósága 1911. november hó 7-én tartott ülésén egyezséget kötött a pénztár volt orvosaival. Az egyezés értelmében a pénztár régi orvosainak jog és munkaköre épségben fenn tartatik, ennek ellenében az orvosok lemondanak a tagok kezelése címén belügyminiszteri díjszabás szerint felszámított díjakról és régi fizetéseiket felveszik. Ennek alapján a pénztár orvosai hétfőn újra mint pénztári orvosok felveszik a munkát.

A pénztári orvosok pedig kartársaikat és betegeiket a következő kommunikéval értesítik a munka megkezdéséről:

Az aradi és borossebesi kerületi munkásbiztosító pénztárak és orvosai között a gyulai pénztári ügy körül felmerült differenciák kölcsönös megállapodással mindkét fél megelégedésére kiegyenlítődtek.

Ennek folytán az aradi és borossebesi pénztárak orvosai, akik gyulai kartársaik érdekében annak idején pénztár-orvosi működésüket beszüntették, miután a gyulai orvosok ügye, a velük szolidaritást vállalt kartársak kívánalmái szerint befejezést nyert, mai nappal újból felveszik a munkát. Erről az orvosok tárgyaló-bizottsága az összes orvosokat körlevélben értesítette.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Nemess Zsigmond országgyűlési képviselő az állami és törvényhatósági altisztek és szolgákországos szövetsége helyi csoportjának diszelnöke vezetése mellett a köz- és magán-hivataloknál alkalmazott altisztek és szolgák részére létesítendő társaskör alakulókörgyűlése Aradon november hó 19-én d. u. 3 órákor a városháza földszinti kistermében lesz.

(*) A szegénytanulókért. Beálltak a hideg téli napok s újra élet költözött az aradi szegénytanulókat segélyező egyesületben. Hauser ezredesné, az egyesület nemesszivü, agilis elnöknője már megtette a szükséges lépéseket az iránt, hogy ezidő is támogatásban részesüljenek a szegényebborsu iskolásgyermek. Nehány hét múlva megnyílik az egyesület téli ingyenes konyhája s ugyanebben az időben kiosztják a meleg ruhákat is a szegény gyerekek között.

dák bátyás udvarán halkán, sirámosan dudolni kezdtek:

Várj meg holló, várj meg,
Hadd izenjek tőled,
Apámnak, anyámnak,
Jegybéli mátkámnak...

Gyémánt az ablakja,
Üveg az ajtaja,
Magának kék szeme,
Aranyszínű haja.

Ha kérdik, hol vagyok?
Mondd meg, hogy rab vagyok
A török udvarban,
Talpig vasban vagyok — —

— Miklósom?...

— Katóm.

A hitvestársak fölsóhajtottak. Azonban zokogni nem volt szabad... Fiacskájok oly édesen aludt anyja ölében. Meg az örkatoná is mindjárt Miklóstra ripakodott:

— Lebujni! Te, ebhitű!

Midőn pedig Konstantinápolyt elérték, még keserűbb pohár várt rájuk. A tiszteletest itt végleg elszakították feleségétől s egyetlen gyermekétől.

A szép fiatal asszony kis fiával előkelő török hárembe került. Pathi Miklóst meg más török vásárolta meg cselédjéül.

Pathi Miklós esztendő sem töltött ebben a rabságban, mert a körösi magyarok, a kiknek egykor papjok és polgártársuk volt, magokévá tették sorsát... Nagy váltásáért ki szabadították rabságából.

Biczó Dániel kurátor és Köblös Mihály belső ember vitte a váltásáért Nagytörökországba. Pathi Miklós tiszteletes midőn kiszabadult, ekkor panaszolta keservesen:

— Bár inkább koporsómat szegeznék le kigyelmetek, mintsem hogy így nyerjem fel szabadságomat.

Biczó Dánielék kérdően pillantottak a papra:

— Nem féli az Urat a tiszteletes ur?

Pathi Miklós lehajtotta a fejét.

— Hívseges szolgája vagyok én mostan is az Ur egyházának, de mit ér nekem az ilyen szabadság, midőn feleségemet, fiamat török rabságában tudom.

Biczó Dánielék becsületes magyar emberek voltak. Kevés szóból sokat értettek. Elfacsarodott a szivök és több vigasszóval nem erőltették a Pathi Miklós bus kedvet.

Nem is nyugodott Pathi, a meddig feleségeért és fiáért is össze nem gyűjtötte a váltásdíjat. Ebbe idő telt, mert sok pénzt követelt a török.

Végre mégis együtt volt a pénz. Pathi Miklós szép reménységgel indult utnak Nagytörökországba. Midőn Isztambulba ért, mindjárt felkereste a török urat, a ki feleségét és fiát rabságban tartotta.

A török megfogatott, külön megpengetett minden darab aranyat, majd elégtelen separte be az aranyakat. Szólt:

— Megvan! Rendben van! — És parancsára a fekete háremőr a belső termekből törökösen öltözött rőt vezetett be.

Pathi Miklós mindjárt megismerte feleségét. Tárt karokkal lépett eléje.

— Drága Katóm!

A Katalin asszony halavány arcán is derü villant föl, mint téli napfény tűnő sugara a havas tájon... Kató is vágyóan nyujtotta ki karját... Aztán lehanyatlott keze. Szeme zavarodottan repesett. Megtört hangon rebegte:

— Ó, szegény Miklósom!

A török egyikről-másikra forgatta szemét:

— No, gyaur! Itt a feleséged!

És a gyermekem? — férj és feleség egyszerre kérdezték.

— Az asszonyt viheted! A fiu itt marad! Már igaz hitre állott! Janicsár-vitézt nevelek belőle! — magyarázta közönyös hangon a török.

Ekkor Turbucz Kata — részint fia utáni fájdalomában, részint a szegénytől gyötörtetve — sirva jajdult fel:

— Miklósom! Ó, ne ítélj meg engemet!...

Lemondással, tompán bugott a Pathi Miklós hangja:

— Magam is gyarló ember vagyok! Hallgatlak... Beszélj, Katalin.

Turbucz Katalin orcáját kezébe takartan zokogta el nehéz vallomását:

— Miklósom! Ugy sem vagyok már méltó, hogy feleséged legyek, hagyj itt hát engemet — holtomig sirni...

Pathi Miklós egyedül tért haza Nagymagyarországba és mivel külföldi főiskolákat is járt, tudós férfiu volt, a szentesi református atyafiak hívták meg papjoknak. Holtig hű papja volt a szentesi egyháznak, de többé nem nősült meg. Nem is mosolygott soha...

Mária-kongregáció az aradi főreáliskolában.

— Támadás a felekezeti béke ellen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

Az aradi főreáliskolában, a Boros Vida távozása után alig egy félszázaddal, holnap, 1911. november 19 én délután öt órakor Metzger Márton dr. hitoktató megalakítja az intézet növendékeinek Mária kongregációját. Az országos hírű iskola ezzel lesüllyed a többi szürke közép-fokú tanintézetek közé. A felekezeti szétválasztásnak és vallási gyűlölködésnek melegágyát zenével, szavalattal és felolvasásokkal egybekötött összejövetelen ünnepélyes formában szenteli fel a hitoktató, akinek veszedelmes munkáját az intézet igazgatója és tanári kara tehetetlenül, ellenvetés nélkül köteles elvégezni, sőt mint ezt a tanári kar több tagja kijelentette, „töle telhetőleg támogatni és elősegíteni feladatául kénytelen tekinteni.” Így rendeli ezt a középiskolai hitoktatási tanterv, melyet a magyarországi püspöki kar dolgozott ki. Meghívók mentek széjjel a város minden rendű és rangú polgáraihoz és csalogató szóval invitálják a kongregáció születésnapjának rendezői a közönséget Arad város közoktatásügyének történetében szomorú dátumot jelentő eseményhez.

Az igazgató, a tanári kar háta mögött titokban történtek meg az előkészületek a kongregáció becsempészésére. Csak akkor jutott a tudomásukra — mondják a főreáliskola tanárai — mikor már minden nyélbe volt ütve, mikor már az ifjúság a hitoktató által kellőleg meg volt preparálva. Különbösen állott módjukban — hallottuk a professzoroktól — a kongregáció létesülésének megakadályozása. Barkóczy báró jóvoltából az állami középiskolákban a hitoktató a tanintézet korlátlan ura. Ez lehet, hogy most így van, de el tudjuk képzelni azt is, hogy a tanári kar tanításán és nevelésén megtörik a hitoktató ereje és az ifjúság maga teszi lehetetlenné a kongregáció megalakítását. Abban a meggyőződésben élünk, hogy ez Aradon így is van. Sajnos, tévedünk.

A kongregáció alakulásának körülményeiről ezeket tudtuk meg:

A kongregáció alakuló ünnepélye.

Azt a meghívót, amely a vasárnapi alakuló ünnepélyről szól, Budapestről küldték le Metzger Márton dr.-nak.

A meghívót itt bemutatjuk:

MEGHÍVÓ

az aradi állami főreáliskola ifjúságának

MÁRIA-KONGREGÁCIÓJA

a kir. kath. főgimnázium dísztermében

folgó hó 19 én d. u. 5 órakor tartandó

MEGALAKULÁSI ÜNNEPÉLYÉRE,

melyre

t. Cimedet és az ifjúság minden barátját tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A zárda harangjai. László Wally. A kápolna. Sipos Antal. Előadja: Rózsa Dezső, főreálisk. II. oszt. tan.

2. Ave Mária. Váradi Antal. Szavalja: Miskovits Ernő, főreálisk. VII. oszt. tan.

3. Beszéd. Tartja: Dr. Metzger Márton.

4. Rossignole. Liszt Ferenc. Előadja: Fischer Ernő, főreálisk. VII. oszt. tan.

Stephaneum nyomda r.-t.

Ezt az egyesülést Metzger Márton dr. hitoktató kezdeményezte és — jó forrásból tudjuk — nem a maga jószántából. Metzger dr.-t ugyanis egy esztendővel ezelőtt helyezték át Makóról Aradra. Makón is, Araden is határozottan liberális embernek mutatkozott és a saját kijelentése szerint nem helyeselte az iskolai kongregációkat. Mint fölvilágosult egyházi férfi nem szívesen kereste az érintkezést azokkal, akik buzgalommal dolgoztak az aradi társadalom harmonizálásán. Az, hogy Metzger nem rajongott a kutyáért, törekvéseikért, bosszantotta a klerikális mozgalom vezetőit és jobb ügyhöz méltó sietséggel informálták Glattfelder Gyula dr. csanádi püspököt, hogy az új hitoktató a világi eszmék katonája. A püspök nem akarta elismerni a szerinte is fontos és óvatosságot igénylő kérdés megoldását, hanem várt addig, míg hivatalosan Aradra utazik. Itt aztán alkalma volt beszélni Metzger dr.-ral és nem titkolta el megütközését azon, hogy a hitoktató nem igyekszik a kezére bízott ifjak lelkiét a legvallásosabb irányban művelni.

Az egy esztendővel ezelőtt még liberális pap így kénytelen volt meghajolni a püspöki akarat előtt és anélkül, hogy bejelentette volna szándékát a tanártestületnek, megtette az előkészületeket a kongregációs egyesület megalakulására.

A tanári testület és a kongregáció.

A publikum jogosan vetheti föl azt a kérdést: hogyan viselkedik a klerikális törekvésekkel szemben a reáliskola tanártestülete, amely a haladás és szabadelvűség zászlóvivője volt eddig. Ismerjük a tanártestület felfogását és állhatjuk, hogy nem fogják szó nélkül nézni a megalakulást, amely különben is szabályellenesen jön létre. Az iskolai rendtartás értelmében egy intézetben senki szabad egyesületeket alakítani a tanári testület beleegyezése nélkül, mert az ifjúság neveléséért a testület tartozik felelősséggel. Önképzőkori és sportegyesületek alakításánál mindig ki is kéri a tanári testület véleményét. A Mária-kongregációnál azonban nem törődött Metzger dr. a tanárok véleményével és csak ma tudatta velük tervét. Ő ugyanis Lukács György dr. volt kultuszminiszter régi rendeletére támaszkodva merete ezt megtenni. Ez a rendelet megengedi a vallásos iskolai egyesületek alakítását és az igazgatónak kötelességévé teszi azok támogatását. Igen ám, de ez a rendelet nem helyezi hatályon kívül az iskolai rendtartás ama szakaszait, amelyek határozottan kimondják, hogy a tanártestület engedelmével nem alakíthatók iskolai egyesületek.

A főreáliskola tanári kara ma már élénken tárgyalta is ezt a merészséget és nem lehetetlen, hogy hivatalosan is állást foglaljon a testületi autonómia megsértése ellen. Leghelyesebb volna, ha az aradi tanárszövetség közgyűlésén tárgyalná ezt és tiltakoznék a testület jogkörét ért támadás miatt. Az aradi tanárok elég liberálisak s meg tudják védeni az intézeteket, s az ifjúságot a fakele törekvésektől.

Jancsóvícs Ferenc nyilatkozata.

Azok, akik őszintén helytelenítik és az ifjúság, meg az iskola felekezeti békéjének fölborulását féltik a Mária kongregáció megalakulásától, azt hangoztatták, hogy Jancsóvícs Ferenc, a főreáliskola ujonnan kinevezett igazgatója is elősegítette a klerikális egyesülést. Szükségessé tartottuk, hogy Jancsóvícs-hoz ez ügyben kérdéseket intézzünk:

— Azt beszélük — mondta munkatársunk — hogy az igazgató ur kinevezése előtt beszél-

pett a kongregációba és Barkóczy Sándornak ígéretet tett, hogy az ifjúsági kongregációk megalakulását lauszírozza.

Jancsóvícs fölhaborodva tiltakozott ez ellen:

— Akik engem ismernek és akik eddigi működésemet figyelemmel kísérték — mondta az igazgató — azok nem hisznek ennek a hiszterikusnak. A leghatározottabban kijelentem, hogy nem vagyok tagja semmiféle kongregációnak, nem is leszek tagja és semmiféle kötelező nyilatkozatot nem tettem erre. Sőt ellenkezőleg, de — kapta vissza a szavát — sajnos nem beszélhetek...

— Az igazgató ur nem próbálta megakadályozni a Mária-kongregáció megalakítását?

— De igen, én beszéltem Metzger hitoktatóval. Ő azonban azt mondta, hogy a hitoktatónak joga van az intézetben vallásos egyesületet alakítani.

Meg kell itt jegyezni, hogy az igazgatónak nagyobb erélyt kellett volna kifejteni Metzger merészkedésével szemben. Határozottan tudjuk, hogy tavaly az aradi állami tanítóképző intézetben is meg akarta alakítani a hitoktató a Mária-kongregációt, azonban Láng Mihály tapintatos és határozott fellépése visszaverte az illiberális kezdeményezést.

VÁROS ÉS MEGYE.

Elutasított kérelem. Megirtuk, hogy az Erzsébetvárosi csatornázás költségeit negyed részben azok a háztulajdonosok viselik, akiknek háza mentén a csatorna elvonul. A tanács rendelkezése folytán az adóhivatal felszólította a feleket a díjak befizetésére. Igen sokan fizetési halasztást vagy részletfizetési engedélyt kértek. Lócs Rezső tanácsnok a tanács mai ülésén melegen pártfogolta a kérvényezőket, mert a téli hónapok alatt a tanács nem fizet a vállalkozóknak, tehát pénzre nem lesz szüksége. A tanács többsége elutasította a kérelmezőket.

Hatezer korona. A városi közgyűlés elfogadta az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár ajánlatát és hatezer koronát szavazott meg a városi alkalmazottak pénztári járuléka fejében. A pénztár most azt kéri, hogy a tanács a miniszteri jóváhagyás bevétele előtt utalja ki az összeget, mert az orvosi fizetések a közel jövőben már oly nagy összegekre rugnak, hogy a pénzre minden pillanatban szüksége lehet. A tanács, tekintettel a pénztár szociális működésére, kiutalta a hatezer koronát.

A város villamos világítása. A közvilágítási kérdések megoldására kiküldött bizottság, mint azt megirtuk, megállapította ama feltételeket, amelyek alapján az aradi villamossági részvénytársasággal megköthetőnek tartja az új közvilágítási szerződést. A tanács ma elküldte a feltételeket a villamostársaságnak és arra kéri, hogy három héten belül adjon végleges választ, mert a decembri közgyűlés elé akarja terjeszteni az új szerződést jóváhagyás céljából.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszáma:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Tizenhárom vádlott Frank L. András bűnyében.

— A királyi ügyész vádirata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 19.

Mint emlékeztetés a, nyáron letartóztatta az aradi rendőrség Frank L. András aradi divat-áru kereskedőt, aki több százezer koronával károsította meg a hitelezőit. Később kiderült, hogy Franknak büntársa Schmelzer Vilmos is. A vizsgálat aztán egyre több bűnt is derített ki. A ma elkészített ügyész vádirat pedig tizenhárom vádlott megbüntetését kéri a törvényszéktől.

A királyi Ügyészség vádat emel Frank L. András, Schmelzer Vilmos, Rusz József vizsgálati fogságban levő, özv. Lukács Györgyné, B. Kis Erzsébet, Frank L. Andrásné, Lukács Amália, Frank Pál, Német András, Schmelzer József, Schmelzer Simon, Kompassz Janka, Kompassz Julianna szabadlábon levő terhelték, mint a btkv. 69. szakasz 2. pontja szerinti bűnsegédek ellen a btkv. 414. szakasz 1. pontjába ütköző és a 415. szakasz 1. bekezdésének büntetési tétele szerint büntetendő csalárd bukás büntette miatt és ezen felül Frank L. András ellen a btkv. 414. szakasz 4. pontjába ütköző csalárd bukás büntette és a 416. szakasz 3. pontjába ütköző vétkes bukás vétsége miatt, mert az 1911. évi április 18-án Aradon csődbe jutott Frank L. András vagyonához tartozó értéktárgyakat Frank L. András azon célból, hogy hitelezőit megkárosítsa, elrejtette, félre tette, értéken alul elidegenítette és ezen büntett elkövetését özv. Lukács Györgyné szándékosan előmozdította és könnyítette azáltal, hogy a Frank L. András közös lakására engedte vitetni az üzletből az elrejtett holmikat.

A többi terhelték közül pedig Schmelzer Vilmos a büntett elkövetését előmozdította és megkönnyítette azáltal, hogy 1911. év tavaszán, közelebről meg nem határozható napon a Schmelzer Antal cég alatt Aradon a Szabadságtéren nyitott, de valójában Schmelzer Vilmos tulajdonát képezett üzletbe Frank L. Andrásüzletéből összesen körülbelül 38,000 korona értékű árut vitt át, majd ezen árukat Rusz József nevű segédével Temesvárra a Löwinger féle zálogházba vitette, ott elzálogosította és ezáltal a hitelezőknek 4000 koronát meghaladó kárt okozott. A többi terhelték szintén előmozdították a büntett elkövetését és azt megkönnyítették azáltal, hogy a Frank L. András vagyonához tartozó értéktárgyak, illetőleg az ezen értéktárgyak elzálogosítása folytán befolyt összeg elrejtésében közreműködtek és így részesei annak, hogy Frank L. András 216,221 korona 80 fillér üzleti tartozására csupán 86,425 korona 80 fillér fedezet maradt.

Ezen felül Frank L. András bár a törvény szerint kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezve volt, azokat nem vezette, illetőleg hamisan vezette és akkép változtatta meg, hogy azokból cselekvő és szenvedő állapota és üzletének folyama nem volt kideríthető, továbbá az 1910. május 1-én készített cselekvő és szenvedő vagyoni állapotát feltüntető mérleg a valóságos adatokkal ellentétes volt és bár évenként mérleget szerkeszteni köteles lett volna, ilyent mégsem szerkesztett. Ezért kérem ezen vádlottak ügyében az aradi törvényszéken a főtárgyalás kitűzését.

A vádlottak nem adnak be kifogást a vádirat ellen, úgy, hogy az ügy a vádtanács megkerülésével egyenesen főtárgyalás alá kerül. A vádiratban megnevezett Kompassz Janka és Julia testvérei Schmelzer Vilmos feleségének.

A vádlottakat három aradi ügyvéd: Krenner Zoltán dr., Nagy Sándor dr. és Éles Béla dr. védi.

Itt említjük meg, hogy az Aradi Első Takarékpénztár ügyvédje, Robitsek Ágoston dr. utján 36,473 korona 18 fillér erejéig sommás keresetet indított özvegy Frank Andrásné, született Klepp Mária, mint idősebb Frank András örököse ellen. Az ismeretlen örököseket a hivatalos lap utján értesítette a törvényszék, hogy az 1912. évi január hó 30 án megtartandó tárgyaláson jelenjenek meg.

Kulisszatitkok.

(Nincs gázsi emelés. — A gazdag tenorista. — Az ébresztő óra. — A kutyás ember.)

Egy-két napon belül eldől, hogy a színtársulat tagjai közül kik maradnak Aradon s kik mennek el. Szendrey Mihály színigazgató ugyanis a színház feketetábláján egy felhívást függesztetett ki, melyben színtársulatának azon t. tagjait, akik szerződésüket 1912. szeptember elsején meg akarják hosszabbítani, felszólítja, hogy ajánlataikat nyújtsák be hozzá. A felhívás egyik pontja szóról-szóra a következőképp hangzik:

„Előre figyelmeztetem a t. tagokat, hogy tekintve a helybeli (színházépület) rossz viszonyokat, bár mindenki iránt a legnagyobb elismeréssel vagyok, gázsi emelést sajnálatomra senkinek sem adhatok.“

E szomorú pont dacára a társulat majdnem valamennyi elsőrendű tagja megmarad, s csupán egy-kettőről szuntogják, hogy el készül menni. Hogy kik ezek, azt elárulni egyelőre indiszkréciónak volna, de miután a direktor az írásos ajánlatokra 8 napon belül válaszol, a jövő héten ez a kérdés véglegesen eldől.

Szendrey igazgató talán nem is tudja, hogy társulatának tagjai mennyire szeretik őt. Ez különben is csak az elmúlt két három napon tünt ki igazán. Szendrey ugyanis a hét elején Budapesten volt s ez idő alatt a színészek mindenkit, aki a színház körül meg szokott fordulni, ezzel a kérdéssel üdvözölték:

— Nem tudod kérlek, hogy mikor jön haza a diri?

Gy. A., a komikus, (a nevét nem akarjuk elárulni) különösen melegen érdeklődött folytonosan a direktor után. Végre ma reggel megérkezett Szendrey. Az első ember, akivel a színház előtt találkozott, az Gy. . . pardon, Gy. A. volt. A komikus üdvözléssel üdvözölte a direktort, majd a nyakába borult s a következő édes szavakat suttogta a fülébe:

— Édes direktor ur! Csak hogy már megérkezett! Ugy vágyódtam már ön után! Kérek gyorsan 200 korona előleget.

Van azonban a társulatnak vagyonos tagja is: Huszár Károly, tehetséges lírai tenorista. Huszár nemsokára már virilista lesz, egyelőre (de ezt kérem tessék titokban tartani) 1000, mond ezer koronája van a — póstatakarékpénztárban. A múlt évben apránként gyűjtötte össze a szimpatikus fiatal színész ezt a rettentő vagyont. Nemrég azonban egy finanszírozási barátja azt a tanácsot adta neki, hogy tegye át a pénzt egyik előkelő aradi takarékpénztárba, mert ott — többet kamatozik. Huszár azót is fogadott s már tegnap este eldicsekedett az öltözőben Várnay mester előtt a zseniális pénzügyi műveletről.

— Hát est rosszal tette fiam — mondotta neki Várnay. — Ezekkel a takarékpénztárakkal

sohse tudja az ember, hogy hogy áll. Láss a multkor is az a Nagytapolcsányi megbukott. A pósta az államé, az államnak pedig mindig van pénze, nem hiába fizetjük azt a sok adót. Én bizony csak a póstatakarékpénztárban hagytam volna a pénzt.

Huszárt megijesztették Várnay szavai. Egész éjjel nem tudott aludni s reggel az első volt, aki megjelent a takarékpénztár helyiségében. Kivette az 1000 (ezer) koronát s ismét visszavitte a póstához. Hiába, szerelmes levelekre bélyeget mindig fognak venni az emberek, a postának tehát mindig lesz fedezete.

Ez az eset Győzővel már nem történhetett volna meg. Nem azért, mintha neki nem volna ezer koronája, vagy legalább is nem — lehetne! Dehogy, világért sem, hanem amas egyszerű okból, mert Győző még ezer koronáért sem tudott volna olyan korán felkelni, hogy első lehessen a pénztárnál. Ez nem is volna olyan nagy hiba, de már sokkal nagyobb baj az, hogy a későn kelés együtt jár a próbáról való elkéséssel, a késés pedig büntetéssel. A sok büntetést végre megunt Győző s elhatározta, hogy ezentul korán kel. Hogy a nemes elhatározást keresztül is vihesse, egy ébresztőórát akart venni.

Ma délelőtt, próba előtt idegesen járt fel s alá a színház előtt. Végre odaszólt Bereginék:

— Majd meglátod, hogy többet nem fogok lekésni a próbákról! Most megyek és veszek egy vekkerórát! Tíz órára van csak kúrva próbám, addig még úgy is van tíz percem. Aztán nem is fogják azt a próbát olyan pontosan kezdeni.

Győző ezzel el is ment, azonban mit tesz isten, a próbát pontosan kezdték. Az ügyelő türelmetlenül kérdezte:

— Hol van Győző?

— Wekkert ment venni, hogy le ne készen a próbákról! — felte nyugodtan Beregi.

Mikorára Győző visszaérkezett, az ügyelő órája már 20 perccel túljárt a tizen, s ezen az átkozott órán minden perc egy koronát jelent. De legalább Győzőnek megvan az a vigasztalása, hogy az ő vekkerórája egyike a — legdrágábbaknak a városban.

Különös feladat vár most Beregi Sándor dr.-ra, a szerelmes (kérem ez nem oélzás) színészre. Egy kutyát kell neki bedresszírozni, még pedig alaposan. November 30-án mutatja ugyanis be a színtársulat Flers és Caillavet kitűnő vigjátékát, a Papát. Ebben a darabban Beregi dr. egy falusi gavallért játszik, akit kutyája lépten nyomon követ, a színpadon is mindig nyomában van. Nagy nehezen találtak is a célnak megfelelő szép angol vadászkutyát. Beregi most magához szoktatja a kutyát, el nem válik tőle egy pillanatra sem. Éjjel nappal maga mellett tartja, magával viszi a színházba, kórházba, kávéházba. A kutya, úgy látszik szimpatizál is Beregivel s így a dresszura szépen halad. Beregi dr. most már csak egytől fél. Hát ha a premieren a kutya nem törődve azal, hogy ilyesmiért a gázsijából levonnak, a színpadon — rögtönözni fog?

D'er.

TANÜGY.

(—) Erzsébet ünnepély. Az aradi királyi főreáliskola ma Erzsébet királyné nevenspíját ünnepelte meg a Lyceum dísztermében. A Hymnusz elnéklése után az ifjusági zenekar Wagner József dr. vezetése mellett Csajkowszky Lide ohne Worte című művét adta elő, majd Szabó Ernő dr. emlékezett meg lendületes szavakban a megdicsőült királynéről.

Őszi szerelem.

— Agyonlőtte az öreg kapitány a szép főjegyzőné. —

Távirati tudósítás.

Tokaj, november 18.

A vidéki kisvárosokban, melyet csak békesnek, jóerkölcsűnek tud elképzelni az ember, mind sűrűbben dördül meg a revolver. Revolverig fajul a szerelem. És míg eddig csak kispolgári körben fordultak elő inkább véres tragédiák, a szerelmes kőműveslegény a halálra egyesült szerelemével, addig most a jobb polgári, ugynevezett uriosztályban is gyakrabban történik gyilkos tragédia. Eddig úgy volt, — az emberek csendesen, szenvedőn szerettek, a megcsalt, a csalódott szerelmes beállított rövid időre Gönczör Sándornak, vagy ha hölgy volt a csalódott szerelmes, elvonult ablak mögé, felkészülve az öregedésre. Más romantika kezd kibontakozni a vidéken is...

Tegnap délelőtt tíz óra tájban különös tragédia történt Tokajban. Geöcze István, volt honvédszázados, aki mindennap bejáratos volt Gyöngyössy Lajos főjegyző házához, benyitott Gyöngyössyékhez. A cseléd az udvaron állott és mosogatótt.

— Hol van a nagysága?

— Benn.

Pár perc telhetett el, belülről háromszoros lövés hallatszott. A cseléd befutott a lakásba. Az ebédlőben ott találta vérében a kapitányt és a másik szobában a padlóra omolva, három sebből is vérezve feküdt a szép jegyzőné. Rögtön elfutott a főjegyzőért és orvosért. A főjegyzőné sérülései a karján, a lábán és a hátán voltak. Geöcze a mellébe lőtt. Az orvos bekötötte a sebüket és miután Tokajban nincs kórház, a főjegyzőné otthagyták, Geöczét pedig elszállították egyik nővére lakására.

A volt honvéd-kapitány igen jó családtól származik. Az édesapja Királyhalmecan ügyvéd, egy bátyja törvényszéki bíró, két nővére pedig, akik Tokajban laknak, egy orvosnak, illetve a főszolgabírónak az özvegye. Geöcze Sarolta, az ismert tanügyi író nő szintén nővére. Geöczének valami szabálytalanság miatt távoznia kellett a hadseregtől. Kicsit lecsuszott. Tokajban a volt katonatiszt borügynökségekéből tartotta fenn magát.

A szép főjegyzőné haláláig, ami este tíz órakor következett be, eszméleténél volt. Tudomással volt mi történt körülötte és alkalmat keresett rá, hogy férje előtt tisztázhassa, megvédelmezhesse magát. Kistefelé magához hivatja az egyedül buslakodó, összetört urat és ezt mondta neki:

— Geöcze, hetek óta zaklat engem. Esküszöm neked, ártatlan vagyok. A kapitány szerelmi ajánlatokkal ostromolt úgy, hogy én azal fenyegtettem meg, hogy szólni fogok neked. Ekkor kijelentette: Ó anyyira szeret, hogy mindenáron magáévá tesz. Zaklatott, hogy szökjem meg vele. Menjünk Afrikába. Tegnapelőtt más hangon kezdett velem beszélni.

— Agyon fogom löni, ha nem jön velem — mondotta.

Erre én megmondtam neki, egyszer és mindenkorra hagyjon békét nekem, nem szeretem, téged szeretlek. Délelőtt itt ültem, olvastam, amikor bejött. Az arca fel volt dülva és majdnem sirva kért. Ujra elutasítottam. Láttam, fölemeli a kezét, a kezében egy zsebkezdő és egyszerre a zsebkezdő alól kibukott a revolver... én futottam, de már nem tudtam menekülni.

Este tíz óra tájban a szép barna asszony örökre elpihent. Valószínű, hogy követni fogja a halálba a gyilkosa is, mert az orvosok nem biznak az életbenmaradásában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Vasárnap: Délután: Dollárkirálynő, operett. Este: Kis gróf, operett. (A. bérlet.)

Hétfő: A rivalda, színmű. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Kedd: A rivalda, színmű. (C. bérlet.)

Szerda: Kis gróf, operett. (A. bérlet.)

Csütörtök: Othello, tragédia. Shakespeare ciklus első estéje. (B. bérlet.)

Péntek: Szentivánéji álom, vígjáték. (C. bérlet.)

Szombat: Királyfogás, operette. Új betanulással. (A. bérlet.)

* Liszt-ünnepély. Az Aradi Állami Tanítóképző intézet Liszt-ünnepélye újból megerősített ama régi meggyőződésünkben, hogy az aradi iskolák közül egy van csak, mely a zenének és éneknek a többi tárgyhoz képest méltó szerepet juttat a legimpozansabb eredményt tudja felmutatni: ez az állami tanítóképző intézet. Valóban a Filharmonikus Liszt-ünnepély után Aradnak még egy Liszt-ünnepély sok lett volna, ha most a program nem lett volna oly érdekes változatossággal összeállítva. Ez különben annál inkább érdemel elismerést, mert Lisztől, ki ugyszólván csak zenekarra, vagy zongorára komponált, instrumentális zenei műsört nagy zenekar nélkül összeállítani nem csekély feladat. Az egyes számok nívója is a sok fáradsággal beantott zenekari és énekkari darabok, melyek egyikeben a Városinak nevezett Zanede növendékei közül is számosan közreműködtek, mind Zoltai Mátyás tanár dicséretére válnak, aki nemcsak mint kiváló zenepedagógus, hanem mint előadó művész is, teljes sikert aratott. Különösen áll ez meglehetősen, nemes brácsaszólójáról. Liszt dalait Wlassák Vilma, az aradi Nemzeti Színház tagja énekelte a tölt szokott drámai átérzéssel és előadással, míg Zoltai Mátyásné a kiváló zenedei tanárnő dalok és a magyar rapszódia kíséretében, valamint a Rákóczi-indulóban juttatta érvényre zongoraművészetének összes előnyeit. A szólvál szereplő növendékek, u. m. Szlovik Artur a harmoniumon, Szántó Manó a zongorán, Németh Lajos szavalattal, Hanel Ferenc énekevel, Dávid Sándor zongora-kíséretével a lehető legjobbat produkálták. A csekély számú, jórészt a szülőkből álló disztinált közönség méltó elismerésben részesítette a nemes ambícióval működő szereplőket. (—r—f.)

* A Kölcsey egyesület második felolvasása november 21-én délután 5 órakor a város házában a következő tárgysorozattal lesz: 1. A béke és a béke rajongói. Irta és felolvassa Zippernovszky Károlyné. 2. Emberek és intézmények Svéd- és Norvégországban. Irta és veitett képekkel előadja Giesswein Sándor apátkanonok országgyűlési képviselő. A második előadáshoz a képeket Rozsnyay József dr. vetíti. A keddi előadás iránt az érdeklődés az előadások tárgya és az előadók személye miatt is nagy. Akik nem tagjai a Kölcsey egyesületnek, 1 koronáért előre válthatnak belépőjegyet ifj. Klein Mór és Weisz László könyvkereskedésében.

* Rothschild báró szindarabja. Hétfőn mutatja be az aradi társulat Rothschild báró Rivalda című szindarabját, amelyet a néven írt. Rothschild báró színműve aránylag rövid idő alatt bejárta a kulturálatlanok összes számbavehető színpadait. Mindenütt figyelemreméltó sikert aratott ez az érdekes cselekményű szinda-

rab, amelynek témája a színház forró levegőjét akarja visszatükröztetni. Hogy mily nagyarányu alakításra nyújt alkalmat a színmű főszerepe, azt élénken mutatja az, hogy Suzanne Després ezzel a szereppel indult külföldi köruttra. Aradon Madeleine Novák Irén játsza. A szereposztás különben a következő: Bourguenil—Keszler, Pradel—Delli, Chatmann—Várnay, Saint Clair—Beregi dr., Verdier—Győző, Duchesse de Neronde—Nógrádi, Chouquette—H. Harmath Józsa. A színművet Keszler Ed. rendezi.

* Az asszonyok rágalmozója Pakots József, aki az utóbbi időben nagy lépésekkel halad a siker útján, újabb novella-kötetet adott közre az „asszonyok rágalmozója” címmel. Könyvbe foglalt huszonnyolc kisebb-nagyobb elbeszélés erősebben domborítja ki Pakots írói egyéniségét, arról győzheti meg olvasóit, hogy a szerző minden tekintetben haladást mutat. Az a huszonnyolc novella, amely a kötetben helyet kap, majdnem mind a szerelem jegyében született, annak a szerelemnek jegyében, amely nem megy meg a tragédiába, de amelynek derűje és csendes lángja van. A kötet színes címlappal igen csinos, mondhatni művészi kiállításban jelent meg, dicsérve a Légrady Testvérek műintézetét. A könyv, amelynek ára négy korona, minden nagyobb könyvkereskedés útján is megrendelhető.

* Új függöny az aradi színházban. Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója elhatározta, hogy kicseréli a színház izéstelez színpadi függönyét és bayreuthi mintára színezhető függőnyt alkalmaz. Egy beadványban a várostól 400 korona hozzájárulást kér és a tannécs mai ülésén a kérelmet teljesítette is.

* Vasárnapi előadások. Délután és este operett kerül színpadra az aradi színházban. Délután Fali László kedves zenéjű operettjét, a Dollárkirálynőt játsza a társulat az ismert jó szereposztásban. Este Rényi dr. nagy sikert aratott Kis grófja kerüli színpad a bemutatkozó szereplőivel. A Kis grófot eddig zsufolt hazzaiz meztiek végig és a vasárnap esti előadás iránt is nagyarányu érdeklődés észlelhető.

* Shakespeare-ciklus. A Csiky ciklus nagy sikerrel felbuzdulva, a színtársulat legközelebbi Shakespeare két drámáját adja elő. Színpadra kerül a klasszikus legkimagaslóbb alkotása, az Othello, amelynek főszerepét Keszler Ede játsza. Közvetlen ezután pedig a színtársulat előadja a nagy angol író Szentivánéji álom vígjátékát, amelyben szintén a társulat legjobb erői játsza a főszerepeket. A ciklus első előadásán Polgár Gy. Odón aradi tanár tart rövid megnyitó beszédet.

* A világhírű „Brüsseli vonósnyegyes” egyetlen hangversenye december 8-án lesz a Fehér Kereszt nagytermében, melyre az előjegyzett jegyek mielőbbi szives átvételét kérjük. Klein Mór könyvkereskedés. 6923

* Dr. Gar el Hama. Minden egyes előadászon zsufolásig feltételez előit mutatja be az Uránia színház legújabb szenzációját dr. Gar el Hamát. Megkapó rafinériával van megkomponálva ennek a megtörtént históriának mozgó fényképe, a két egymás mellé épített ház utcas lépcsői érthető borzalmat keltenek a nézőben. Gar el Hama a legérdekesebb gonosztevő, akit mozgófényképen idáig megerősítettek. Bámulatos nyugalom, melyvel halálos bűneit elköveti ösztönszerű irtozatot ébresztenek mindenkiben és mikor végre az sikerül kivégezni a rettenetes gonosztevőt valami megagyugvás félett érez az ember. Berlin legnevesebb, legelőkelőbb színeszei játszanak ebben a darabban, a rendezés pedig a Nordisk Film társaság ismert áldozatkésztségét dicséri. Az Uránia még vasárnap és hétfőn mutatja be a szenzációs darabot. 175

* Dr. Gar el Hama vasárnap az Apollóban. Két nap egymásután zsufolt nézőtér előtt került bemutatásra az Apolló-színházban a kinematográfia világot bámulatra ejtő szenzációja Dr. Gar el Hama, a keleti róm. Az eredeti program szerint az Apolló igazgatósága a Morfinistákat tüzte vasárnapra műsorra, mert ma este több mint kétezer olyan ember maradt ki az Apollóból, akik már előzetesen megváltották a jegyüket. Hogy a kirekedt közönségnek ne kelljen hétfőig várni, vasárnap is dr. Gar el Hama, a szenzációs detektívdráma meg az Apollóban. A technikailag is csodás kép két utolsó előadása hétfőn és kedden lesz. 177

Csaló bankárok a vádlottak padján.

Távirati tudósítás.

Budapest, november 18.

Huszonöt német birodalmi alattvaló jelenik meg hétfőn, mint kárvaló, a budapesti büntető bíróságon. A huszonöt németet körülbelül félmillió koronával károsították meg furfangos bözemanipulációval Neumann Miksa budapesti bankár és négy segítőfarsa, akiket a királyi tábla csalásért vád alá helyezett.

A magyar nyelvű büntető törvényszék elnökének, Balogh Györgynek vezetésével fogja tárgyalni a bíróság. Annak idején a vizsgálat során a birodalmi kormány az igazságügyminiszternél is közbenjárt, hogy a német alattvalók panaszát a figyelmébe ajánlja.

A budapesti német főkonzul megbízásából Káldor Gyula dr. ügyvéd tette meg másfél évvel ezelőt a följelentést Neumann Miksa, a Neumann Miksa és társa bankbizományi cég főnöke, továbbá Loránt Félix ellen, aki a nyomozat során öngyilkos lett, valamint a cég ügynökei és alkalmazottai: Basch Lajos, Herzfelder Ignác, Grosz Jakab és Kálmán Antal ellen. Megvádolta őket, hogy körmönfont bözzejáttal kifosztották a panaszosokat. A királyi ügyészség vállalta a vádat s egy terjedelmes indítványban kérte a vád alá helyezést.

A vádirat, melynek Timkó Zoltán dr. királyi ügyész a szerzője, érdekesen domborítja ki az ugynevezett zugbankárok taktikáját.

A csaló hadjáratához mindenekelőtt Finanzieller Wegweiser címen lapot alapítottak, amelyet több százezer példányban terjesztettek Németországban. Ebben a maguk szerkesztette újságban elmaradhatatlan nyereséggel kecsgették az embereket, ha az ajánlott értékpapírokra spekulálnak. E mellett ügynököket is küldtek Németországba, hogy élő szóval is megkörnyékezzék a kiszemelt áldozatokat. A klienseik kiválasztásában nagy körültekintéssel jártak el, mert csak avatatlan kiskereskedőket, papokat és iparosokat kerestek föl. Bírakat, ügyészeket, hírlapírókat és zsidókat aggódó óvatossággal kerültek. Elhitették a felekkel, hogy az ajánlott papírokat a cég valóban beszerzi és a fél csekély fedezet mellett játszik az elmaradhatatlan haszonra. Különösen két papírt használtak ki a manóver céljaira: a jungbunzlaueri szeszgyár, és a brassói cellulóze-gyár részvényeit, amelyek nincsenek úgy kitéve a nyilvános ellenőrzésnek, mint a nagy nemzetközi papírok. A felek engedtek a maszlagos rábeszélésnek és tömegesen vették a papírokat. A zugbankárok azonban nem vették meg a papírokat, hanem in sich játszottak s olyan furfangosan taktikáztak az árfolyamokkal, hogy a felek nem hogy nyertek volna, de mindenüket elvesztették. A királyi ügyészség megállapította, hogy másfél millió koronára rug az az összeg, melyet pusztán ezzel a két papírral a németországi áldozataiktól kicsaltak. Az ügyészi vádirat apróra ismerteti ezután, hogy mint hajtották föl a zugbankárok a feleket, mint tartották őket obligóban akarattuk ellenére mindaddig, míg a fedezetük ki nem merült, mint dobták ki őket, ha a fedezetük már elfogyott, mint palástolták köztük és megbízójuk közt való érdekellentéteket s mint harácsoltak össze minden üzleti tőke nélkül a legrövidebb idő alatt másfél millió koronát. A vádirat külön-külön ismerteti a huszonhat panaszos eseteit. Mindezek alapján vádolja a királyi ügyészség Neumann Miksát huszonhatasoros csalás büntetésével, Basch Lajost, a cég szaklapjának szerkesztőjét, valamint Herzfelder Ignác, Grosz Jakab és Kálmán An-

tal ügynököket a csalásokban való bűnrészes-séggel.

A vádtanács megszüntette ebben az ügyben az eljárást, a királyi tábla azonban a vádhatározatot hozott s annak alapján kerül a bűnpör hétfőn főtárgyalásra Balogh György dr. elnöklésével. A tárgyalás körülbelül két hétig fog tartani. Az ügyészséget Timkó Zoltán dr. királyi ügyész fogja képviselni, védők Vázsonyi Vilmos dr. és Dési Géza dr. lesznek.

Betörés az Andrássy-téren.

A minap az Andrássy téren Furcsa eset történt meg, kérem. Az uton három tolvaj ballag És szemükbe tünt két kis ablak. Az egyik szólt: „Nézd csak barátom, A számat bámulattól tátom: Fényes nappal, pontosan délbe' E két ablakon be van téve A tábla, azaz a spaletta! Talán kincsek vannak alatta?

A három csibész (szemük villan) Fürgén a kapu alá illan; Egy perc is sok, félperc is késő, Előkerül az álkules, véső; Furnak, feszítnek, nem pihennek, A zár roppan, a deszka enged... Végre megvan: az ajtó nyitva, Előttük áll a szoba titka: Páncélkassza, fiókos állvány, Sok nehéz szekrény: tükrös márvány...

Most jött még csak a kemény munka, De a három legény nem unta, Kezükben buzgón járt a ráspoly, Reszkettek a várakozástól: Mekkora kincs lehet itt együtt, Meggörnyedünk, míg összeszedjük! A fiókokban briliáns ékszer, A szekrényben színezüst étszer, S a vaskasszában bizonyára Az ezresbankók garmadája...

A márvány-szekrény zára pattan, De benn csak szén van poralakban! A sok tömör fiók is enged (A legények szidják a szentet :) Minden fiókban sorba rakva Tüzelőnek három darab fa, S a Wertheim szekrény éretrezórja Svédgyufával van teleszórva... A három tolvaj majd elájul, Káromkolnak cifrán, pogányul; De észbe kap az egyik végre És nagyot üt önnön fejére: „Fiuk, pechünk van! Tudom is már Hol törtünk be: — Fischer Eliznál!

Rendre.

SPORT.

+ Football-mérkőzés. Az aradi honvédegyalogezred legénységéből alakított football-csapatnak ma délután kellett volna mérkőznie az Aradi Munkás Testező-Egylet csapatával. Ez a mérkőzés technikai akadályok miatt elmarad, de nehogy a közönség a hetenkint megismétlődő sportesemények élvezetétől elessék, helyette tréning mérkőzést tart az AMTE valószínűleg az Aradi Torna-Egylet csapatával. A mérkőzést díjtalanul megtekinthetik az érdeklődők. A mérkőzés pontban fél háromkor kezdődik az Aradi Atlétikai Klub Török Gábor utcai sporttelepén.

Temetik a szép Mariet.

(Osztozom a fájdalomban — mondja a király.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, november 18.

Bécs közönsége még mindig nagy izgalommal tárgyalja a Bäckerstrassei megrázó tragédiát. Megható módon nyilvánul meg a részvét a rettenetesen sujtott osztályfőnök iránt, akit egy eszeveszett ember vad örülete egy nap alatt a világ legboldogtalanabb emberévé tett. Notabilitások, a társadalmi és politikai élet előkelőségei épen úgy elviszik a maguk részvétét a Holzknecht házba, mint ahogy a gyászoló családdal együtt érez Bécs egész közönsége. Mára megérkezett a király részvétirata is. Ő felsege, aki a tragikus esetről részletes jelentést tétetett magának, megleghangu táviratban kondoleált hű tisztviselőjének.

A dráma negyedik áldozatának, az életveszélyesen megsebesített Holzknecht Róbertnek még mindig olyan válságos az állapota, hogy megoperálásáról egyelőre szó sem lehet. Az orvosok azért remélik, ha komplikáció nem áll be, a fiatal embert meg tudják menteni az életnek. Holzknecht Mariet és Györgyöt hétfőn fogják eltemetni a közkörház halottas-kamrájából. A temetésre nagy előkészületeket tesz a rendőrség, mert valószínű, hogy a szegény áldozatokat tíz és tizezernyi közönség fogja elkísérni utolsó útjára.

(A király részvétirata.)

Őfelsége amint értesült a Holzknecht-család borzasztó tragédiájáról, azonnal részletes jelentést tétetett magának, tegnap a kabinetiroda egyik hivatalnokával informáltatta magát, ma pedig a következő megleghangu részvétirát kapta a gyászborult osztályfőnök:

Őfelsége mélyen érzett sajnálattal értesült a borzasztó büntetről, amelynek tegnap Méltóságod szép reményekre jogosító gyermekei oly tragikus módon áldozatul estek. Ő felsége Méltóságod a pótolhatatlan veszteségen érzett fájdalmában osztozik és mély részvétét kegyeskedik kifejezni. Legfelsőbb megbízásból, Paar.

A király ma délelőtt is érdeklődött a Holzknecht-familia szomorú sorsa iránt s különösen az osztályfőnök fiának, a halállal tusakodó Holzknecht Róbertnek az állapotáról informáltatta magát.

(Lélektani rejtély.)

Benedikt Móric dr. bécsi egyetemi tanár, a világhírű elmeorvos egy újságró előtt ezeket mondta a gyilkosság lélektani körülményeiről:

— Ez a hármass gyilkosság lélektani rejtély, amelyet hipotézisokkal megmagyarázni nem lehet. Vannak cselekedetek, amelyeket nem tud a lélektan megmagyarázni. Matkovics dr. rettenetes eselekedetét sem pathologikusan, sem psychologikusan megmagyarázni nem lehet. Azt kitalálni, hogy mi játszódott le az ő belső lelki életében, mi élt a fantáziájában, ezt csak az tudhatná, aki ezt az embert aiposan tanulmányozta. Az okosan kiszámított és sikerrel végrehajtott öngyilkosság kizárja azt a lehetőséget, hogy örülltet legyen dolgunk. Matkovics egy egyszerű levélhordó fia, bejut a társadalomba, annyira felette álló millióba, az osztályfőnök családjába és így a gyilkosságot egy anarchisztikus boszútettként foghatnók fel, amely a két társadalmi osztály ellentétéből keletkezett. Ily felfogás nem volna jogosulatlan, ha olyan valakiről volna szó, aki egy hercegnő kezéért esedezik és elutasítanak, ebben az esetben azonban hiányzik az anarchisztikusan lélektani elem. Matkovicsot úgy kezelték, mint a Holzknecht-család egyik tagját, ő a fiukat, a fiuk őt szerették, mindig gyengéden közeledtek felé, maga az elutasítás

oka is alapos: azt mondták neki, hogy még nincs állandó állása, sőt talán azt is megmondták neki, hogy később elveheti a leányt. Az elutasítás után sem bántak vele rosszabbul, mint azelőtt. E körülmények után az anarchisztikus ok nem bizonyosodott be. A Holzknacht-fiúk kedves Matkinak nevezték. Ez már maga is kizárja az anarchisztikus motívumot, mert azt bizonyítja, hogy az osztályfőnök és a házmeester fiai között családi egyetértés uralkodott.

— Végre az önzést tekinthetjük a gyilkosság rugójának, mert azt hihetjük, hogy a gyilkosságot ez a gondolat előzte meg: Ha én nem lehetek boldog, ne legyen más se. De ez se olyan motívum, amely megmagyarázná, hogy miért ölte meg Matkovics a fiukat, akiket szeretett. Meg vagyok győződve róla, hogy Matkovics a szülőket is meggyilkolta volna, ha történetesen otthon vannak. Ebben az esetben még a szenvedélyes szerelem, mint a gyilkosság oka is kizártnak látszik. Marie nem olyan leány volt, akiért egy fiatalember esztelenül lángol; mi úgy tekintjük őt, mint egy józan gondolkodású, nem különösen eszinos, komoly leányt, aki lelkiismeretesen halad hivatása felé. Ő Matkovicsot így aposztrofálta: kedves barátom. Ez, az egész viszonyt jellemző, józan megszólítás. Amint tegnap a gyilkosságról hallottam, azt hittem, hogy egy temperamentumos délszláv boszút állt, mert becsületében megsértve érezte magát. De ez sem az igazi ok...

A professzor végül azt mondta, hogy az érzéseket és Matkovics tettét nem lehet lélektanilag megmagyarázni. Ha Matkovics nem hagyott írásos feljegyzéseket vissza, úgy a gyilkosság magyarázata sirba szállt vele.

(Holzknacht Róbert vallomása.)

Bécsből jelentik: Holzknacht Róbertet csak ma lehetett kihallgatni. Nagyon keveset tudott csak mondani a szörnyű eseményről. Annyit mondott csak, hogy borotválkozott, s mikor hallotta a lövéseket, kinyitotta az ajtót. Ebben a pillanatban dühtől tájékozva elébe állott Matkovics és revolverét ellene szegezve ezt mondta:

— Majd megmutatom nektek!

Többet nem hallott és nem látott. — Holzknacht Róbert állapota még mindig igen komoly.

Vasuti katasztrófa.

— Két ember meghalt, tizennyolc megsebesült. —

Távirati tudósítás.

Temesvár, november 18.

A vasuti pálya javításával elfoglalt munkások rendszerint ugynevezett pályakocsikon mennek estefelé haza. A pályakocsi közönséges, sima tetejű kocsi, melyre a munkások ráülnek és magukat a földtől elrugva indítanak el, illetve juttatnak tovább. Ezeket a pályakocsikat reggel a vonat magával viszi a vonalon a munkahelyig, honnan aztán este a munkások a lejtős pályán ezen kocsik segítségével haladnak ama községig, ahol laknak. Gyakran előfordul, hogy a munkások az indulás előtt nem kérnek ugynevezett menetlevelet, hanem sietve elindulnak és bizva gyakorlottságukban, nem igen törődnek vele, hogy jön-e velük szemben, vagy mögöttük vonat. Ha aztán vonat közeleg, hamar leugrálnak, kiemelik a kocsit a vágányból és ha a vonat elhaladt, ismét tovább mennek. Pedig éppen ezen a vonalon, amelyen most a baleset történt sok a kanyarodás, alagút, fokozott figyelemre és óvatosságra volna szükség. Ezt pedig nem igen tartották szem előtt.

Tegnap este ugyanis két pályakocsin megindult Oravica felé vagy harminc munkás. Egy ideig nevetgélve, danolgatva haladtak és felváltva rugdalták az említett módon a kocsikat tovább. Majdán és Liszava állomások között aztán egyszerre szembekerült velük egy tehervonat. Óriási rémület fogta el az embereket. Egynehány leugrott és hanyatthomlok

menekült, más része a kocsikat akarta kiemelni a vágányokból, más része dermedten, halálra válva ült a kocsikon és mozdulni sem tudott. Pár pillanattal tartott az egész. A tehervonat mozdonyának figyelő ablakában megjelent egy rettenetesen eltorzult arc: a mozdonyvezető! A következő pillanatban már éles fütty hasította a levegőt, a mozdonyvezető minden erejét megfeszítve fékezett, de hiába... Egy hatalmas recsenés, vérfagyasztó jajveszékelés hallatszott; a mozdony végiggázolt a pályakocsikon.

Véres a föld a mozdony körül. A mozdony kisiklott az első két kerékkel és sebesült emberek heverték szanaszét. Az épen maradtak segélyért siettek, de mire az megérkezett már két emberáldozata volt a balesetnek: Brinzei József és Breda Pál munkások a szenvedett sérülések következtében meghaltak. A munkások közül tizennyolcan kisebb-nagyobb sebesülést szenvedtek. A pályatestet szabaddá tették és a forgalom helyreállt.

Író és huszárszázados véres párbaja.

(Saját tudósítók telefonjelentése)

Budapest, november 18.

A minap vig társaságban tetteles inzultra került a dolog Krudy Gyula író és Sztojanovics Viktor közös hadseregbeli huszárszázados közt. A százados sértő magatartást tanúsított az íróval szemben, aki testi inzultussal fenyegette meg. Krudy inzultálta a századosot, sőt meg is vágta a fején a tulajdon kardjával, amelyet a százados megelözve húzott ki a hüvelyéből. E meglepő fordulat következtében napokig tanácskoztak a katonaság emberei, meg a két fél segédei, hogy milyen formában kérhet és kaphat a százados elégtételt. Halasztódott az ügy elintézése azért is, mert a százados kapott fejsebe következtében néhány nappal betegesen feküdt.

Ma délelőtt végre a Fodor-féle vivóteremben vívott kardpárbajjal intézték el. A párbajt súlyos föltételekkel, nehéz lovassági karddal, bandázs nélkül, a végkimerülésig vívták. Segédek voltak Krudy Gyula részéről: Kanitz Géza és Papp Zoltán; Sztojanovics Viktor részéről: Groszmann Rikárd és Sáivel Gusztáv századosok.

A felek kétszer csaptak össze. Az első összecsapásnál kölcsönösen laposvágásokat mértek egymásra, mire a segédek megszüntették a viaskodást. A második összecsapásnál Krudy Gyula heves támadással szoritotta vissza ellenfelét s néhány pillanat múlva a homlokán a bal szemöldökéig húzódó három centiméteres sebet ejtett rajta. Sztojanovics százados szemét előntette a vér, úgy, hogy a párbajt meg kellett szüntetni. A százados és segédei amellett voltak, hogy a párbajt tovább kell folytatni de az orvosok nem engedték.

A párbaj után a felek kibékültek.

VIDÉK.

Mulatság Marosborsán. E hó 12-én jól sikerült mulatságot rendeztek a kecskeméti földrengés által sújtottak javára Marosborsán, melynek tiszta jövedelme 103 korona volt. Felülfizettek: Hunyady Károly gróf 20, Tagányi Sándor orszgy. képviselő 10, Seidner Sándor, Mborza, Färber Lajos Arad, Rosenberg Mór, Nagyvárad, Neuman Testvérek Arad 5-5, Goldberger Gábor 6, Weisz József Temesvár, Grünwald és Moskovitz Arad, Halmos és Her-

czeg Arad 4-4, Rónay Imre, Schiebel K. Gusztáv Konop, 3-3, Herbstein C. Arad, Fein Oszkár, Goldis Demeter, Popovics Vazul, Maroskapronca, Mencez Marcell, Palusz Manó, Seidner Márton Soborsin, Oppenheimer Lajos, Arad, Ift Ernő, Konop, Krausz Ede, Jávorszky Zoltán, Henegár Mariska Arad, 2-2 korona. Tóth Pál Konop, Kaposvári György Konop, Szentkirályi István, Ruzs Mór Csermő, Gál Benő, Kis József, Hodis Jenő, Herló Vazul, Schubert András, Kiss András, Goldstein Frgyes, Czirkai Juliska, Schütz Péter, Badis Mihály, Nádas József 1-1 korona. Csertus Imre Arad 50 fillér. A mulatság sikere különösen Grosz Mór főrendező buzgóságának köszönhető.

Sikkasztás

a nagyváradai városi pénztárban.

— Letartóztatott alszámvevő. —

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, november 18.

A nagyváradai városi pénztárban sikkasztásnak jöttek nyomára. Szűcs Géza városi számvevő néhány nappal ezelőtt észrevette, hogy a már egyszer kifizetett nyugtákat ismét benyújtották és újból felvették az esedékes összeget. Rájött arra, hogy Detrich Tibor számvevőségi szakdíjnok veszi fel a pénzeket, még pedig úgy, hogy a már egyszer kifizetett nyugták alsó részén a dátumot és a számfejtési záradékot levágja és azokat újból ellátja dátummal. Rimler polgármester nyomban elbocsátotta őt a szolgálatból és a rendőrségen feljelentést tett ellene.

Gerő Ármán rendőrkapitány megállapította, hogy az üzelmekről feltétlen tudomással kellett birnia Budaházy Alajos alszámvevőnek is.

A rendőrkapitány táviratilag elrendelte Budaházy letartóztatását, aki Tápió-Sellyén volt. Budaházyt egész délelőtt kihallgatták és előzetes rendőrségi felügyelet alá helyezték. A sikkasztott összeg 30.000 koronánál több.

Nyolc évvel ezelőtt ugyancsak a városi pénztárból Hegedüs Géza főpénztárnok 150.000 koronát sikkasztott.

Késő este jelentik Nagyváradról: A polgármester összehívta a városi tanácsot a városi pénztári visszaélés ügyében. A délutáni vizsgálat megállapította, hogy Detrich úgy követte el a sikkasztást, hogy a már kifizetett nyugtákat magához vette és azokat a pénztárnál újra kifizettette. A polgármester bejelentette, hogy Budaházy Kálmán alszámvevőt állásától felfüggesztette, a pénztáros, ellenőr és egy számízt ellen pedig fegyelmet indítottak. Budaházy, akit délután hoztak be Nagyváradra, kihallgatása egész késő estig folyt és a főkapitány letartóztatásban hagyta. Detrich a polgármesterhez levelet írt, melyben Budaházyt bünrészességgel vádolja. Elmondja e levélben Detrich, hogy rendszerint nagy tételeket, 5-6000 koronát vett fel, s Budaházy a kifizetett tételeket szándékosan nem könyvelte el.

Érdekes, hogy Budaházy 10 évvel ezelőtt felfedezte Hegedüs Géza pénztáros 150.000 koronás sikkasztását és a mostani állását e tettének jutalmazásául nyerte el. Detrich költséges életet élt, Budaházy pedig eladósodott ember. Detrich, mint mostan kiderült, egy biharmegyei faluban szeretőt tartott, akit drága ajándékokkal halmozott el. Többek között néhány héttel ezelőtt egy autómobilot vett neki.

HIREK.

Hol nyugosznak

az aradi vértanúk.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 18.

Hosszu idő óta vitáznak azon a negyvennyolcos idők emlékeinek kutatói, hogy hová temették az aradi vértanukat, hogy hol lelhető meg, illetve egyáltalán megtalálható-e a vesztőhelyen eltemetett hét tábornok sírja. A kivégzés szemtanúi és hozzászérő kutatók annyi eltérő felvilágosítást adtak és az eddig folytatott ásatások oly eredménytelenek maradtak, hogy már csak a véletlen vezethet a hős tábornokok nyugvóhelyére. Érdekes adatot szolgáltat a vesztőhelyi sírról az alábbi közlemény, amelyet husz évvel a gyászos október hatodika után írtak, tehát olyan időben, amikor még sokkal elevenebben, pontosabban és megbízhatóbban élt a vértanúk halálának és körülményeinek emléke. Az *Alföld* 1869. május 30-án megjelent 121. számában ugyanis a következőket írja: „Azon hely, hol vértanunk bitón kiadták lelküket, a Zsigmondházi határban van s az aradi vártól az országúton menve a két nagy fahid között egy kis kőből épült víz-áteresztő létezik, ettől mintegy négy ölnyre megyen egy barázda keletnek-délnek, hol a vár felé egy 63 négyszögölnyi feltöretlen gyepter van; itt volt a kivégzés, még most is ott a nyoma a bitófáról levett vértanuknak szánt közös sírnak, de a kegyelet nem engedé, hogy egy is odatemetessék, valamint azt, hogy azon hely egészen eltöröltesse az emlékből, mert a jelenlegi birtokos nő a tért felosztó mérnök által figyelmeztetett a hely szentségére s a vesztőtér kancikkal körüljegyeztetett, sőt a barázda mentén egy öknyi széles ut hagyatott az odazarandokolni akarók számára. Ezen tért a haszonbérlet glogováci német aju atyafiának meg volt tiltva felszántani, sőt, hogy miért tilos az nekik, a haszonbérletét közöttük kijelölő mérnök érthetően meg is magyarázta s a kegyeleti kötelességül szívükre kötötte azon tért gyeprek tartani, — mit meg is tartottak, mert ugy a rét, mint a sír helyén a gyep megvan. Megmentetett tehát a kegyelet e helye a birtokosnő — kinek férje is börtönt szenvedett a haza iránti kötelességek teljesítéseért — a haza iránti kegyeleti kötelesség által s a mérnök figyelmeztetése után.“

— Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára az idén a szokottnál még nagyobb terjedelemben és dusabb tartalommal jelenik meg. Az Aradi Közlöny díszes naptára karácsonyra készül el és az Aradi Közlöny minden negyedéves előfizetője, amennyiben előfizetési hátralékban nincs, — az esetben is, ha az előfizetést havonként újítja meg — ajándékkul kapja. Az újévtől belépő előfizetők csak akkor tarthatnak igényt a naptárra, ha legalább három hónapra fizetnek elő.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Az ország nyugati részein csökély csapadék várható. — A hőmérséklet déli tizenkét órákor 4.4 Celsius fok.

— A békésmegyei alispán kitérítése. Budapestről jelentik: A király Ambrus Sándornak, Békésmegye alispánjának, a harmad osztályú vaskorona rendet adományozta.

— A pénzügyminiszter állapota. Budapestről jelentik: Lukács László pénzügyminiszter állapotában örvendetes javulás állott be. Láza csökkent és az éjszakát nyugodtan töltötte. A miniszter látogatásokat egyelőre nem fogad. Egy-két napig még ágyban kell maradnia. Ma telefonon sokan érdeklődtek a miniszter állapota iránt.

— Váltások a tábornoki karban. Bécsből jelentik: A király elrendelte, hogy Weigl József báró tábornokszernagy, a krakkói I. hadtestparancsnoka, egészségi okokból ezen állásától felmentessék és Böhm Ermolli Ede altábornagy a 12. gyaloghadosztály parancsnoka, a krakkói első hadtest parancsnokává és krakkói parancsnokló tábornokká kinevezessék. A király elrendelte továbbá, hogy Huyn Károly gróf altábornagy, a krakkói lovashadosztály parancsnoka, ugyanilyen minőségben a 12. gyaloghadosztályhoz áthelyeztessék; kinevezte Korda Ignác vezérőrnagyot a krakkói lovashadosztály parancsnokává, Biber Károly ezredest a 8. lovasdandár parancsnokává, Leiter Antal ezredest a 11. dragonyosvezred parancsnokává.

— Angol politikus a királynál. Bécsi tudósítónk jelenti: A király ma kihallgatáson fogadta Roseberry angol lordot. Erről a kihallgatásról érdekes verzió kelt szárnyra, amelyet azonban csak kellő fenntartással fogadhatunk el. Azt hiszik ugyanis, hogy nem a királyunktól nyert rendjelet és kitüntetést ment megköszönni Roseberry, inkább azon a nézetben vannak, hogy az előző angol államférfi politikai küldetésben időzik Bécsben és erre vall az a körülmény is, hogy Roseberry meglátogatta Aehrenthal külügyminisztert is. Bécsből Berlinbe utazik, hogy ott is, — mint Bécsben — informáltassa magát a politikai helyzetről.

— Házasságok. Ma tartotta esküvőjét Aradon Török János törvényszéki jegyző Nachtnébel Erzsikével, Nachtnébel Ödön városi tb. főmérnök bájos leányával. A polgári és egyházi esketésnél tanúk voltak Millig József és Török Márton. A minorita templomban tartott egyházi esketésnél a következő nyoszolyó-leányok és vőfélyek szerepeltek: Köpf Kálmán — Török Vilma, Nachtnébel Ödön — Török Annus, Nachtnébel Ödön — Török Rózsi, Kabdebó György dr. — Nachtnébel Böske, Herling Gyula és neje, Wally György és neje, id. Nachtnébel Ödön és neje, Takácsy Ferenc és neje, id. Török János és neje.

Stefán Ignác vasszertályos ma délután 4 órákor vezeti oltárhoz a Minoriták-templomában Koppauer József aradi háztulajdonos kedves leányát, Annuskát.

— Az olasz-török háború. A Stefáni-ügynökség jelenti Tripoliszból tegnapi kelettel: A rendkívül rossz időjárás az ellenséget télen-ségre kényszeríti. Medsenin folyó megáradt s elöntötte Tarhuna és Gharian helységeket, valamint megközelíthetetlené tette Ainzarát, ami az ellenség helyzetét igen veszedelmessé teszi. A törökök megkísérelték a folyó útját a mi sáncaink felé irányítani, ezt a tervüket azonban műszaki csapataink megakadályozták.

Tripoliszból jelentik, hogy az olaszok a balzárnyukon néhány nappal ezelőtt nyert területet vasárnap élenk harc után elvesztették. Hálftu és kedden nyugalom volt. Mind a két fél ki van merülve és a szakadó eső lehetetlenné teszi a hadműveleteket.

Konstantinápolyból táviratozzák: A kormány egyik tagja kijelentette, hogy a porta hajlandó Olaszországgal azon az alapon tárgyalni, hogy Olaszország Tripoliszt egyiptomi mintára kormányozza, a mellett azonban a szultán szuverenitását elismeri és Bengázit tovább is török tartománynak meghagyja. A nagyvezír a miniszteri tanácsnak ezt a határozatát tegnap a nagyhatalmakkal közölte s kijelentette, hogy ezen az alapon hajlandó tárgyalni, mihelyt Olaszország arra rá áll.

— Eljegyzés. Sziebig László állami tanító eljegyezte Szakáts Jusztin igazgató-tanító leányát, Szakáts Margit tanítónőt.

— Lafuvatott katonai sportverseny. November 19 ére érdekes sportlátványosság volt készülöben, azint ezt az Aradi Közlöny is megírta. Az Aradi Atlétikai Klub sporttelepén a katonaság vonult volna fel, hogy megmutassa a modern szellemű, testedző sportokban való jártasságot. A 8. honvédegyalozezred tisztikarában számos lelkes barátja van a szabadtéri sportoknak és a tisztek engedélyeivel és buzdítására a legénység is hozzálátott a sportoláshoz. A nyolcas honvédközlegények nemcsak a parádélépésben és a tisztelgési gyakorlatokban igyekeztek kiválni, hanem futottak, labdát rugtak olyan kedvvel és lelkesedéssel, mint akár-melyik passionátus atléta. A zászlóaljparancsnok hozzájárulásával a honvédtisztek elhatározták, hogy a legénységet még nagyobb kedvre kapatják és nyilvános sportünnepélyt rendeznek honvédek versenyfutásával, honvédfutball csapatának bemutatásával. A versenyt ki is írták, hirdették is és valószínű, hogy sok kíváncsi nézője lett volna vasárnap a versenyfutó honvédeknek és még több az első magyar katonai futball csapatnak. Az utolsó napon azonban váratlanul betiltották a versenyt, ami annál inkább meglepetést keltett, mert a 8. honvédegyezred már rendezett kisebb méretek között versenyt Lugoson. Most talán a nagyobb nyilvánosság ejtette aggodóba az illetékes katonai köröket, vagy más akadályok merültek föl, nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy az aradi honvédszászlóalj parancsnokát ma arra figyelmeztették felettes hatóságai, hogy a vasárnapra tervezett versenyt ne engedje megtartani.

— Az arad budapesti második vágány. Már régebb idő óta folynak a munkálatok, — mint azt már többször megírtuk — az államvasutak arad-budapesti vonala második vágányának kiépítése körül. Most fejezték be a Tápószécs-Szolnok közötti második vágány lefektetésének munkálatát s a vonal műtanrendőri bejárása e hó 28-án meg is lesz. Ezután sor kerül az Arad és Solnok közötti vonalrészre. Remélhetőleg egy éven belül ez a munka is befejezést nyer s végre meg fognak szünni a panaszok is, mert hihetőleg a kettős vágányon a forgalmat is akadálytalanul és gyorsan bonyolíthatják majd le.

— Az arad-zsigmondház-ujaradi villamos. A kereskedelmi miniszter arról értesítette a várost, hogy további egy esztendőre meghosszabbította a közuti vaspálya társaságnak az Arad-Zsigmondháza-Ujarad közt építendő villamosvasútra az engedélyt. A tanács mai ülésén a miniszteri leiratot tudomásul vette, de egyúttal elhatározta, hogy a város részére szintén kér előmuukátati engedélyt az említett vonalra, mert nem akarja, hogy a lovasut koncessziójának lejártával abba a kellemetlen helyzetbe kerüljön, hogy a társaság, mely a város utcáiról kiszorul, majd közterületen vezesse vágányait az ujaradi hidig.

— Az állami tisztviselők memoranduma. Az állami tisztviselők országos egyesülete a múlt vasárnap tartott rendkívüli közgyűlésén tudvalevőleg elhatározta hogy a drágasági pótlék dolgában részletes memorandummal fordul a kormányhoz és az országgyűléshez. A memorandum, amely nagy alaposággal és részletességgel okolja meg a tisztviselők kérelmét, most elkészült s már meg is küldték az országgyűlési képviselőháznak. A szegedi majd utóbb a kolozsvári tisztviselői kongresszusok határozatainak megfelelően a drágasági pótlékon kívül családi pótlékot is kérnek, vagyis a nő, 1-2 gyermekes és több gyermekes tisztviselők számára, a kikre a drágaság a legsúlyosabban nehezedik, aránylagosan nagyobb összegű pótlékot.

— **Mozi Ujaradon.** A mozgószinház egyre jobb üzletnek bizonyul. Az aradi két mozit majdnem minden előadásra zeufolásig megtölti a közönség s így nem csoda, hogy a rendőrséghez egyre-másra érkeznek be a kérvények, melyekben a vállalkozók újabb mozi engedélyezését kérik. A főkapitány azonban arra az álláspontra helyezkedik, hogy Aradnak elég a meglévő két mozija s ezért újabb engedélyt nem ad ki. Így a vállalkozók a közeli nagyobb községekbe látogatnak el s hintik szét a kultúrát különböző hosszúságú filmek útján. A közel jövőben már Ujarad is azzal fog dicsekedhetni, hogy saját külön mozija van. Ugyanis *Holländer Emil* aradi fakereskedő és két társa engedélyt kaptak Ujaradon egy mozgófénykép-szinház felállítására. Az ujaradi mozi nem sokára megkezdí működését, egyelőre kétszer hetenként, szombaton és vasárnap.

— **Részvényjegyzés.** Az alakulóban lévő Aradi Forgalmi Bank részvényei iránt élénk érdeklődéssel viseltetik a közönség minden rétege és úgy értesülünk, hogy csakhamar elhelyezést találnak a részvények. Az alaptőke rövid időn belül együtt lesz.

— **Ha az orvos csókot lop.** Egyezzer már irunk arról az orvosi afférról, amelylyel legutóbb a brandenburgi orvosi kamara foglalkozott legutolsó ülésén. *Gauer dr.* gyakorlóorvost feljelentette egy kiskoru leány-páciensnek atyja, hogy *gyermekét kezelés közben csókolgatta.* Az orvosi becsületbíróóság 300 márka pénzbírságra ítélte a csókoszomjas doktort és azt az indítványt terjesztette a kamara elé, hogy fossa meg a bepanaszolt orvost két törvényhozási ciklusra aktív és passzív választói jogosultságától. A bevádolt orvos azzal védekezett, hogy *Franz Gertrud,* akinek nevében atyja panaszt emelt, nem szavahihető és az orvosi becsületbíróóság ítélete ellen a kamarához fellebbezett. Ebben a fellebbezésében arra is oélzásokot tett *Gauer dr.,* hogy kartársai áskálódniak ellene, mert irigyek rá. *„A becsületbíróóság egyetlen tisztelt tagja, de maga a nagyrebecsült elnök sem halt még bele, ha egy szép páciensét nem is ajkon, de arcon csókolta”* — így végződött a bevádolt orvos fellebbezése. Az orvosi kamara hegybenhagyta az orvosi becsületbíróóság ítéletét s azzal okolta meg a marasztalást, hogy az orvos ezzel megsértette hivatását. Súlyosbító körülménynek vette a kamara, hogy a megcsókolott páciens kiskoru, az orvosnak pedig ez már a harmadik ilyen esete.

— **A mentőtanfolyam megnyitása.** Megirtuk, hogy az aradi Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi teljes ülése elhatározta, hogy *Hecht Arnold dr.* városi kerületi tisztí orvos vezetése mellett a helybeli kereskedelmi, ipari és közlekedésügyi vállalatok tulajdonosai, tisztviselői, művezetői és munkásai számára a baleseteknél nyújtandó első segélynél szükséges tudnivalók elsajátítása céljából mentő tanfolyamot fog rendezni. A tanfolyamra eddig igen szép számmal jelentkeztek s a kamara elnöksége folyó hó 21-én, kedden este fél hét órakor a kamarai székház (gróf Apponyi Albert-körút 11. sz.) nagy üléstermében (I. emelet) fogja a tanfolyamot megnyitni, amikor *Hecht dr.* vezető orvos mindjárt meg is kezdi előadásorozatát. Az előadások minden kedden, csütörtökön és szombaton este fél héttől fél nyolcig fognak megtartatni. Jelentkezéseket a Kamara még kedd délig elfogad.

— **Kossak-üzlet folytatása.** Mint értesülünk, a volt Kossak-féle elsőrendű fényirodát a legmagasabb igényeknek is megfelelő nivón, nevezettnek neje legjobb szakérőkkel tovább vezeti s így minden fennakadás nélkül a legkülönösebb kiszolgálás mellett a nagyközönségnek elismert legjobb képeivel ezentul is rendelkezésére áll.

— **Ügyvédek forrongása.** Nagy nyugtalan-ság támadt a nagyváradi ügyvédi karban a legutóbbi esődtömeggondnoki kinevezések miatt. Abban, hogy egy éven belül három nyugalmazott bíró, illetve tisztviselő — akiket az ügyvédi kamara csak néhány hónapja vett fel tagjai közé — jutott esődtömeggondnoksághoz, az ügyvédek egy része bizonyos rendszert vél felismerni, melylyel szemben állást akar foglalni. Husznál több aláírással rendkívüli közgyűlés összehívását kérvén, *Adorján Emil dr.,* a nagyváradi ügyvédszövetség elnöke rendkívüli közgyűlésre hívta össze az ügyvédszövetség tagjait.

— **Jutalom Fischer Eliz életmentőjének címü mai közleményünkre vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk:** B. lapjuknak *„Jutalom Fischer Eliz életmentőjének”* címü tegnapi cikkük csakis valótlan besugásból eredhet, mivel annak minden szava elejétől végig nyilvánvaló koholmány és minden alapot nélkülöz. Egyben kijelentem, hogy mindaddig, míg a cikk besugója magát meg nem nevezi, hogy szemébe mondhasam, hogy valótlan állított, — az illetőt rosszakaratu, tudatosan rágalmatokat szóró, rossz embernek nyilvánítom. Bizony-ságul annak, hogy mennyire légből kapott a rágalmozó ur állítása, hivatkozom ügyvédemre: *Velosov Géza dr.* urra, kitől épen tegnap kértem tanácsot aziránt, hogy a feljelentőnek milyen összegü jutalmat adjak? Remélem, hogy a t. szerkesztő ur szíves lesz e helyreigazító soraimnak helyet szorítani. Teljes tisztalettel *Fischer Eliz.*

— **Gyermekek székrekedése** esetében a valódi *Ferencz József*-keserűviz a legjobban használható! Enyhe ízénél fogva tisztán is szívesen megisszák azt az 1 deciliternyi mennyiséget, a mire szükségük van. Nagyon kényes gyermekeknel gyengén meg is cukrozható és kevés citrommal is keverhető. *Gerhardt tanár,* a híres berlini gyermekorvos írja: A természetes „*Ferencz József*“-vizet gyakran rendelem és mindig pontos és kielégítő eredménnyel. — A jobb fűszerüzletekben valamint az összes gyógytárakban árusítják. 24 - XVIII

— **Szerelmi dráma kettős halállal.** *Pancsováról* jelentik: A pancsovai garnizont szokatlannul tragikus végü katonaszerelmen tartja izgalomban. *Zobel Károly* 23 éves vadászhadnagyot tegnap reggel agyonlőtte elhagyott kedvese, *Senft Eugénia* 28 éves elárúitónő, azután önmagát végezte ki egy revolverlövessel. A hadnagy két esztendeig szerelmi viszonyt folytatott *Senft Eugéniával,* aki mint egy német vándorló kabaré-társulat színésznője került *Pancsovára.* Itt kasztrónó lett, majd a pancsovai ipartestület alkalmazta áruosaraokában elárúitónőnek. Megbízható, lelkiismeretes nő volt, úgy hogy nemrég akarták megtenni az áruosarnok pénztárosnőjének. A hadnagy egy időben együtt is lakott kedvesével. Titkolóztak, de olyan kis városban, mint *Pancsova,* csakhamar mindenki megtudott mindent. Először a hadnagy családja akarta kitagadni *Zobelt,* majd az ezredparancsnokság fenyegette meg, hogy eljárást indít ellene, ha a botrányos együttélést be nem szünteti. A hadnagy ekkor különvált *Senft Eugéniától,* de úgy látszik, a szerelmesek utja nem vált el végképen egymástól. Csütörtökön este a leány ismét ellátogatott *Zobelhez* és együtt töltötték az éjszakát. Hajnaltájt mély álomba merült a hadnagy és az elkeseredett nő ezt az időt választotta ki végzetes tettének elkövetésére. Egyetlen lövéssel megölte a hadnagyot, azután önmagával végzett.

— **Katona zene.** Ma este a *Fehér Kereszt* szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli 33. gyalogezred zenekara *Zellner Sándor* karnagy ur személyes vezetése mellett, válogatott műsorral, hangversenyt rendez. 5375

— **Erdekes házaspár.** Töppördött, öreg anyóka kocogott fel a pécsi városházára. A számvevőség ajtaján nyitott be: adót hozott az állam meg a város kasszájának. Az arcát ráncba szedte az idő, meg talán a sok gond, ami egy hosszú, nehéz munkás élet során jutott ki neki. A vállalai, a dereka megroppantak az évek sulya alatt, de a tekintete még elég fürge.

— Adót hoztam, instálom — mondja az anyóka — az uram adóját.

A számtiszt érdeklődve veszi szemügyre az öreg nénét:

— Hát aztán néni magának kellett felhozni a pénzcsekkét? Nem tudta felküldeni valami fiatalabbal?

— Hogyan jó uram, hisz én vagyok a családban a legfiatalabb.

— Maga-e — kérdi csodálkozva a tisztviselő. És ugyan hány éves.

— 97, de az uram idősebb. Az már 104 esztendő. Bizony már 60 hosszú esztendő óta hordjuk az adópénzt a városházára. Pedig az öregem már akkor is elég koros volt, amikor hosszú szorgalmas munka és még több takarékosság árán el tudtuk érni azt, hogy lett valamicskénk, amire adót lehetett kiróni. 41 éves volt már akkor a szentem. Biz úgy igaz...

— És mi volt a foglalkozása?

— Csak amolyan napszámos ember. A neve *Skoda János* s még 8 esztendővel ezelőtt vigan hajtotta a nyomdában a gépkereket. Pedig akkor már kilencvenhat éves volt. Azóta nem dolgozik. Az *István-utca* 29. szám alatt van egy kis házikó. Ott éldegélünk kettes-kén. Mert hát se gyerek, se unoka, se rokon, se senki. Magunk vagyunk egészen.

— Hát az egészség hogy szolgál néni?

— Azzal csak rendben volnánk. Beteg nem vagyok sem én, sem az uram. Csak az erőnk, az fogy egyre... Egyszer majd csak elalazunk, mint az alig pislakoló gyertya...

— **A megvadult lovak áldozata.** *Temesfűskút* községben tegnap estefelé végzetes szerencsétlenség történt. *Thierjung Antal* odaváló jó módú gazdálkodó atyjával és két béresével kocsikkal kimentek a közeli erdőbe fáért. Hirtelen azonban annak a kocsinak lovai, amelyen a fiatal *Thierjung* ült, megbokrosodtak és vágatva rohantak az uton lefelé. *Thierjung* minden erejét megfeszítette, hogy a lovakat visszatartsa, de hiába. Egy zökkenőnél a kocsit felborult és *Thierjung*et maga alá temette. A kocsit hátulsó része ráesett *Thierjung* mellére s mellkasát behorpasztotta. Amire apja és a szolgák a kocsit leemelték *Thierjung*ról, ez már halott volt.

— **Műhimzés tanfolyam.** Tegnap fejeződött be igen szép sikerrel a *Singer Co.* varrógép részvénytársaság műhimzési tanfolyama. A 40 növendék munkáinak egyrésze ki van állítva a cég *József főherceg-ut* 9. szám alatti üzlethelyiség kirakatában. A műhimzésben ezután is ingyen oktatás adatik az üzlethelyiségben. 5609.

— **Birtokcsere.** Aradon az elmúlt napokban a következő birtokváltozások történtek: *Mandl Ferenc* és neje eladják az aradi *Választó utca* 29. sz. házat 13.000 koronáért *Bálint István* és nejének. — *Veres János* és neje eladják az aradi *Bathien-utca* 22. sz. házat 11.500 koronáért *Braun Adolf*nak. — *Kristóff József* eladja az aradi szántóföldjét 180.000 koronáért az *Ingatlan Forgalmi és Parcelázó Bank r. t.-nak.* — *Zaitler Rudolf* és társai mákói cég eladja az aradi 4939. és 3247. számú tjkvben felvett ingatlanokat 60.000 koronáért az *Ingatlan Forgalmi és Parcelázó Bank r. t.-nak.* — *Gémes József* elad 12 hold 1226. négyeszőgöl szántót 25.000 koronáért *Richter Károlynak.*

— **Egy Kárpáti-féle felfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle felfájást, 1 uveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerésztárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— A Fischer áruház. Ma vasárnap egész napon át, esti 9 óráig, fényes kivilágítás mellett már megtekinthető, a fényesen berendezett, 40 utcai és kapu alatti kirakat, Fischer Simon Nagy-áruházában, Arad, Szabadság-tér 12. sz. alatt. Egyelőre csak annyi megjegyezni valónk van, hogy az Áruházban, már nagyban folynak az előmunkálatok, a karácsonyi ünnepekre, melyek nagy meglepetést fognak szerezni a t. aradi és vidéki vevőközönségnek. 5605

— Leasett a kocsirol. Palkó Sándor kocsis ma délután a vasuti állomáson kályhákat rakodott és ezek tetéjére egy ládát tett fel. A láda és vele együtt Palkó a földre estek. A zaj következtében a lovak megrántották a kocsit, amelynek kerekei a kocsis állát és jobb karját horzsolták le és a hátát oly súlyosan ütötték meg, hogy a kórházba kellett őt szállítani.

— A köztudatba ment már át az a szállóige, mely így hangzik: „György női felöltői a legszebbek.” Erről már b. vevőink számtalan esetben meggyőződhetek, mert a raktáron levő felöltőink a legszebbek és a legolcsóbb szabott árak mellett lesznek eladva. György Menyhért és társa Arad, Andrassy-tér 8., a Minorita-templommal szemben. Telefon 855.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Tesler József napszámossal Anna nevű leánya. Maoskái Samu kályhaszerelőnek Antal nevű fia. Meghalt: Aburdán Károly 62 éves magánzó. Ruosek Pál 19 éves kőműves segéd. Balogh Józsefné 21 éves, máv. lakatos neje. Képes Aranka 11 hónapos leány. Tyipoy József 12 éves fésűs tanuló. Szfetka Péter 33 éves kisbirtokos. Dragomir Julianna 10 éves leány. Özv. Tóth Antalné 60 éves napszámossal. Molnár Árpád 8 hónapos fiú. Házasságot kötött: Rosiescu Gyula bankhivatlatnok Dimirescu Tuiliával. Győri Jenő asztalos Schwarz Annával. Pabucz Imre postás Hudák Katalinnal.

— Geréb dr. jogi szemináriuma Kolozsvár, Farkas-utca 5. szám. (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készít elő jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára, igen jutányos díjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz jutat. A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve. 4321

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogműtermét Arad Tóköly-tér 7. szám alatt, I. emelet. November 1-től Szabadság-tér 5-6. dr. Kronstein-ház.

— Tüdőbetegek ambuláns kezelése. Specifikus (oltásos) kezelés. Könnyebb esetekben fennjárólág is. Róth Kálmán dr. orvos, Temesvár, Batthyány-utca 2. sz. Rendelőórák: d. e. 8-10. d. u. 2-4-ig. Telefon 913. Súlyosabb, fekvő kezelést igénylő betegek kényelmes betegszobát kaphatnak. 4967

— A hölgyközönség figyelmébe! Az uri hölgyközönséget értesitem, hogy Szentpál-utca 3. alatt egy angol és francia női ruha műtermet nyitottam, ahol a legújabb divatlapok szerinti női kosztümöket és felöltőket legjutányosabban készítek. Becses pártfogásáért esedezik Szauerland Andor. 5026

— A legelegánsabb és legújabb selyem, bársony, gyöngy börtáskák, szivar, oldal és pénztárcák, bőröndök, vadásztáskák és más bőrdíszmüaru legnagyobb választékban legolcsóbban Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszer és bőrdíszmüaru kereskedésében Aradon, Andrassy-tér 15. sz. 4633

— Női kalapdivatterem. Legújabb modellű bécsi és párisi őszi és téli divatkalapok legnagyobb választékban, legelőnyösebben Grünblatt Antonia kalapdivattermében Szabadságtér 11. szám (Glück huscsarnok-épület) szerezhették be. 4561

— Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az Amerikai cipőészvénytársaságnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— Könyvtárakat és hangjegyeket vesz legmagasabb árban Kerpel Izsó könyvkereskedése. 4871

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — háziilag — a likőraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

TARKASÁGOK.

*

(A gyöngéd adós.) Szomszédságban volt a faluban a Grünnek és a Blaunak a boltja. Egy nap beállit Blau a szomszédjához s ezer koronát kér kölcsön, melyet hat havi részletben fog törleszteni. A Grün jó ember, megszánja Blaut s beleegyezik a kért kölcsönbe. Az adós Blau azonban mindjárt az első három részlettel adós marad. Megsokolja végre a dolgot s egy nap türelmét veszve, az utcán megszólítja adósát:

— Hát mikor fizetsz Blau?

— Nézz ide — feleli Blau — gondoltam magamban: ezer koronát egyszerre elveszíteni neked sok volna. Hát így, ha részletekben maradok vele adós, nem fogod úgy megérezni.

*

(Magyar üzlet.) Egy fiatal ember, aki nagyon szereti a vidám mulatságot, pénzfogytán volt és pénzre akart szert tenni mindenáron. Erre aztán igazi eredeti módot eszelt ki. Hozatott Pestről száz üveg pezsgőt hitelbe. A nagykereskedő szívesen hitelezett neki, mert az ifjunak előkelő, gazdag ember a papája.

Mikor megvolt a száz üveg pezsgő, elment a vendéglőshöz:

— Hallja, vegyen át tőlem száz üveg francia pezsgőt. Olcsón megkaphatja, három forintért adom üvegjét.

A vendéglős megvakarta a fejbubját és sópánkodva mondta:

— Száz üveg pezsgőt? Mikor adok én el annyi francia pezsgőt. Ötven év alatt sem isznak ennyit nálam.

Az ifju önértetesen válaszolta:

— Attól ne féjjen, amíg engemet lát! Ha kell, megiszom azt én egymagam is!

— Hát ha a nagyságos ifju megígéri, hogy...
— Persze, hogy megígérem! Csak ide azzal a háromszáz forinttal és még ma este hozzálátok!

Igy is történt. Az ifju megkapta a háromszáz forintot és most már teljes önértettel kezdett pezsgőzni — nyolc forintjával üvegenként.

Ez tehát igazi speciális ősmagyar üzlet volt; öt forintért hozatott pezsgőt, aztán eladta három forintért, hogy visszavehesse nyolcért!

*

(Kétféle ár.) Egy fiatal színész elhagyta a régi szabóját és új szabóval kezdett tárgyalni. Mindenekelőtt egy téli ruhára volt szüksége s hosszas válogatás után végre megállapodott egy szép kockás angol szövetben. Mikor ezen túl voltak, a dolog pénzügyi részére került a sor:

— Mennyibe kerül ez a ruha? — kérdé kissé aggódva a művész.

— Ennek, kérem két ára van.

— Két ára? Hogy érti ezt?

K. P. negyven forint. P. K. hatvan forint.

— Hogyan?

— Kész Pénzért negyven forint. Per Költségekkel hatvan forint...

MULATSÁGOK.

(=) Tea-zsur és babavásár. A Polgári Jótékony Nőegylet szokásához híven az idén is két tea-délutánt rendez. Az első tea-délután december 3-án lesz a Központi szálló különtermében. A Nőegylet ez alkalommal Miklós-napi

baba-vásárt is rendez s ezért az elnökség kéri a tagokat és a közönséget, hogy november 30-ig Purgly Lajosné elnökő címére babákat küldjenek. A második teadélután, melyet február negyedikén tartanak meg, koncerttel lesz egybekötve. Egyik előkelő művész fog a Polgári Nőegylet tea-zsurján vendégszerepelni. A tea-délutánok iránt már most nagy az érdeklődés.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bíró és közjegyző fegyelmi ügye.
(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, november 18.

Kényszer utján való, ideiglenes nyugdíjazásra ítélte a marosvásárhelyi királyi tábla, mint elsőfoku fegyelmi bíróság, Körtvélyfal József nagyjaital vezető járásbíró, a kiről bebizonyult, hogy az alkohol rabja és sokszor hónapokig sem jőzön. A hivatalszolgák rendszeresen a legközelebbi kocsmából vitték a tárgyalásra a lábán alig álló bírót. Helyette ügyvédek, a telekkönyvvizsgáló vagy a bírósági végrehajtó hallgatta ki a tanukat, míg ő léha tréfáival a kezelő személyzetet akadályozta meg munkájában.

Mivel háziorvosa és a megfigyelő törvényszéki orvosok véleménye eltérő volt, az ügy igazságügyi orvosi tanács elé került, mely megállapította, hogy a vádlott időszakos iszákosságban s ezzel kapcsolatban elmezavarban szenved; folgyógyulásához pedig alig van reményesség. A Kuria kisebb fegyelmi tanácsa ma föloldotta az ítéletet s póteljárást rendelt el arra nézve, hogy a járásbíró felfüggesztése óta hogyan viselkedik. Együttal elrendelte, hogy az igazságügyi orvosi tanács közvetlenül vizsgálja meg a vádlottat s állapítsa meg szellemi állapotát.

A másik fegyelmi ügy Ács Vilmos ólubiói királyi közjegyző dolga volt, aki huszonegy hagyatéki esetet csak ismételt sürgetés és bíróságolás után végzett be. Volt rá eset, hogy egy ily ügyet négy esztendőig is hevertette. A kassai ítélőtábla hanyagság miatt öt-száz koronára büntette a közjegyzőt s ezt az ítéletet a Kuria fegyelmi tanácsa is jóváhagyta.

§ Tisza programbeszédének következménye. Mint ismeretes, Tisza István aradi programbeszéde alkalmával Ladies Pál szivbajos aradi virágáros a tolongásban szivszélhűdés következtében meghalt. Az aradi függetlenségi lapok a tragikus eseményről megemlékezve azt írták, hogy Ladiesot a rendőrök verték sgyon. A cikkek szerzői ellen Sarlot Domokos aradi főkapitány sajtópert indított. A nagyváradi esküdtiséknek tegnap és ma kellett volna a sajtópereket tárgyalni. A tegnapi kitűzött tárgyaláson a két vádlott nem jelent meg, míg a mai tárgyaláson az egyik cikk szerzője a cikkben írottak valódiságának bizonyítására vállalkozott. Az esküdtbíró el is rendelte a bizonyítási eljárást s így a tárgyalást elnapolták.

§ Aki a saját leányával kereskedett. Az aradi törvényszék ez év tavaszán 6 havi börtönrre ítélte özvegy Márián Péternét, mert az Mariska

SALVATOR

kiváló bőr- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kímélő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

*) Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Sárvíz-Lipócai Salvatorforrás-vállalat,
Budapest, V., Radófi-utca 8.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Oszi és téli nagy képes árjegyzéke megjelent.

Kívánatra ingyenes bérmentve.

4217

nevű 16 éves leányát erkölcstelen életmódra csábította. Az asszony ugyan a tárgyaláson azt vallotta, hogy ő leánya erkölcstelen életmódjáról mit sem tudott. Ő egész nap munkában volt s azt sem tudja, hogy leánya mit tesz napközben, annál kevésbé kényszerítette erkölcstelenségekre. Az asszony vallomásával szemben azonban a nála albérlésben lakott Molnár Erzsébet tanu elmondotta, hogy Máriáné minden reggel hangoztatta leánya előtt, hogy „fogjál magadnak valakit, hogy mire hazajövök, hát legyen pénz”, sőt, ha a leány ellenkezett, akkor gyakran meg is verte. Máriáné nem egyszer a szomszéd szobában várta, míg leányától a látogatója eiment s ezután elvette gyermekétől a pénzt. A törvényszék csábítás büntetlenségében mondotta ki bűnösnek Máriánét s 6 havi börtönre ítélte. Az ügyész és a vádlott felebezése folytán az ügy a nagyváradi kir. tábla elé került, mely tegnap hozott ítéletében Máriáné büntetését 2 évi fegyházra változtatta át.

§ A hunyaddobrai rablógyilkosok. Tudvalevőleg napokon keresztül tárgyalta a dévai törvényszék Kajlinger Mihályné hunyaddobrai uriaszony és két cselédjé gyilkosainak bűnpörét. A tanuvallomások két napot vettek igénybe, végre ma este nyolc órakor az esküdtek visszavonultak tanácskozássra. Kilenc órakor hirdette ki főnökük az ítéletet: az esküdtek Kosztea Nikolájt, Petrucz Györgyöt és Kosztea Áront bűnösnek mondták ki több személy ellen elkövetett szándékos emberöléssel kapcsolatos rablás büntetlenségében és Sztanilla Demetert rablásra való felbujtás büntetlenségében. A többi vádlottat nem bűnösnek mondták ki. Az ítéletet holnap délelőtt hozza meg a törvényszék.

§ A gavalier háziur. Budapestről jelentik: Goldstein Náhán háztulajdonos pár hónappal ezelőtt az egyik villamos vasuti kocsiiban megismerkedett E. Anna németországi származású nevelőnővel, aki Budapestben állást keresett. Beszédbe ereszkedett a leánynyal és elkísérte a Rökk Sándor utcába. Közben azt az ajánlatot tette neki, hogy ne vállaljon állást, hanem legyen az ő barátnéja s majd havi 200 koronával segít őt. A leány elfogadta az ajánlatát és nem vállalt nevelőnői állást. Goldstein azonban az ígért 200 korona sparázst nem adta meg a leánynak, mire ez levelet írt a háztulajdonosnak s szemrehányással illette, mert miatta kell neki most nyomorognia. Levelében azzal is megferyegette a háziurat, hogyha ígéretét nem váltja le, börtönyt csinál. — Ezt a levelet Goldstein lakására címizte. — A háziur a levél tartalma miatt zsarolás kísérletéért följelentette a nevelőnőt, aki ellen az ügyészség vádat is tett. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék Bartha bíró elnöklésével. A tárgyaláson a vádlott nevelőnő beismerte, hogy ő írta a levelet és küldte el a háztulajdonosnak, de elkeseredésében tette, mert Goldstein lebeszélte őt az állásbalépésről s mivel nem küldte meg neki az ígért havi 200 koronát, nyomorba jutott. Uzonyi dr. ügyész vádbeszédében enyhe büntetés kiszabását kérte, mire a bíróság E. Annát zsarolás kísérletének vétségéért öven korona pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását a novellia alapján felfüggesztette.

Mit használjunk

hajhullás és fejkpóra

ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectifioált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits
drogulisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Pipereszappan gyár. Földes Béla dr. pipereszappangyárat akar Aradon létesíteni. Bonyújtotta a városnak a terveket és a költségvetéseket. A tanács a városi szubvenció megállapítása céljából a gyáralapító bizottságnak adta ki az iratokat.

— Visszavont gyáralapítási ajánlat. A törvényhatósági bizottság közgyűlése a Brandeisz és Pollák cégnek téglagyár céljaira telket enged át és más kedvezményeket is ad. A cég ma arról értesítette a tanácsot, hogy nem alapít Aradon gyárat és nem reflektál a városi szubvencióra.

— Árlejtés. Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara értesíti az érdekelteket, hogy a dohány gyártmányoknak a dévai vasuti állomástól a dévai m. kir. dohányáru raktárhoz és vissza leendő fuvarozása biztosítása iránt a dévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál folyó évi december hó 15-én délelőtt 9 órakor nyilvános árlejtés fog tartani. Bővebb felvilágosítás a kamarai irodában nyerhető.

— Murinsulai-Noriki fajlovak. Földbirtokosoknak, uraságok, gyárosok és gazdáknak megvételeire ajánlok Murinsulai-Noriki fajlovakat, ugymint igáslovakat fel- és egész nehéz minőségben, ugyszintén anyakancákat, tenyészcsikókat, továbbá jólbevált kocsilovakat közvetlenül a tenyésztőktől. Minden további felvilágosítást és kitérő referenciát azonnal ingyen ad Kreutz Lipót lóbizományos és nagyfuvaros Csáktornya, Muraköz. Magyarország. Sürgőncim: Kreutz Lipót Csáktornya. 5562

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, november 18

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínálat változatlan, vételkedv mérsékelt, 15 ezer mm. tartott.

Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1912. áprilisi	11.73—11.74	11.75—11.76
Rozs 1912. áprilisi	10.4—10.5	10.15—10.16
Tengeri 1912. májusi	8.35—8.36	8.39—8.40
Zab 1912. áprilisi	9.64—9.65	9.68—9.69

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. november 18.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.80—10.85
77	—	—	—	10.90—10.95
78	—	—	—	11.00—11.05
79	—	—	—	11.10—11.15

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.70—10.80
Rozs	—	—	—	9.30—9.40
Arpa	—	—	—	8.70—8.75
Zab	—	—	—	8.75—8.80
Tengeri	—	—	—	8.60—8.65

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— November 18. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	111.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	90.85
Magyar koronajárdék 8 ¹ / ₁₀₀	—	—	—	79.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.50
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	—	—	—	926.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	153.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	91.50
Osztrák járadék ezüstbe	—	—	—	94.75
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	115.25
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	163.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	20.05
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	849.—
Osztrák hitelinstitúti részvény	—	—	—	650.80
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	733.75
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.12
Német birodalmi márká	—	—	—	118.65
London vista	—	—	—	240.60
Páris vista	—	—	—	95.45
20 márkás arany	—	—	—	23.59

Kőbányal sertéspiac.

— Nov. 18 —

November 17. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 147—148 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 162—170 fillérig.

Sertéslejtés: 1911. évi november hó 15. napján volt készlet 24783 drb. — 1911. november hó 16. án felhajtott — drb. — 1911. november 16. án elszállított 701 drb. — 1911. nov. 17. napjára maradt készletben 24082 drb.

A hivott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Bakács Miksa

angol női divat-terme Arad, Kazinczy-utca 12.

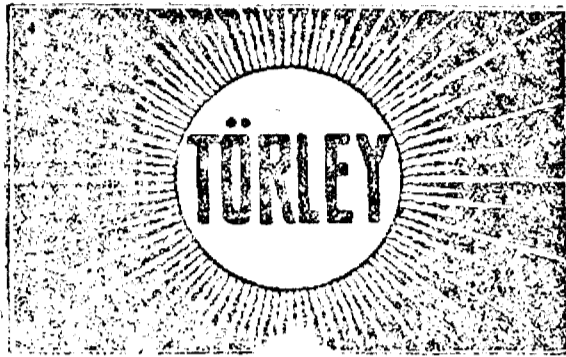
Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kos-
suth szoborral szemben.)

Nagy választék!!! 3802 **Olcsó árak!!**
 Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

Maidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17. (Reinhart-ház.)
Férfi kelengye óriási választékban.
 Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők. Raglanok és gummi kabátok 80 koronától. 2168
Intézeti fiu kelengyék dus választékban
 Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 785

6798

NEMZETI SZINHÁZ

Vasárnap, 1911. november hó 19-én
 Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárakkal:
Dollár királynő.
 Operette 3 felvonásban.

Este 1/2 8 óraker rendes helyárakkal:

A) bérlet. A) bérlet

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Dr. Rényi Aladár. Karnagy: Tilger Arpad. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Gyöző A.	Zapolya	Polgár S.
László, fia	Huszár K.	Itatós	Kulcsár L.
Howard	Neogrady D.	Egressy	Csáky F.
Miss Carter	Várnainé.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Dióssy Nusi.	Mini	Nógrádi M.
Csibrákné	Benkóné.	Dr. Henzery	Cseh F.

Kezdete este 1/8 óraker.

URANIA

mezőfőnykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1911. november 19.

1. Lemke mint rendőr, Bohózat. — 2. Tontolini szerenádj. Humoros.
 3. Dr. Gar el Hama.

A keleti rém. A legizgalmasabb detektív dráma. 3 felvonásban. 1500 méteres kép.

Előadások d. n. 2 órától kezdve este 11 óráig

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

As előadások tartama 2 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téren új Lloyd-palotában
 Csopla Magyar Tudományos Színház aradi csopacéja
 Ma vasárnap, 1911 november 19 é.:

Ezt követi: Dr. Gar el Hama
 a diplomás gazember, a méregkeverő orvos. Szenzációs világvárosi dráma. Detektív történet 3 felvonásban.
A MORFINISTÁK.
 Szenzációs világiéger kép a modern é'téből. 2 felvonásban. A kinematográfia szenzációja.

Az előadások kezdete délután 3 órától folytatólagosan 11-ig tartatnak.

Helyárak: Pályozású nézőknek 1 kor. Zártkörű 1 kor. I-ly hely 20 fillér, II-ly hely 60 fill., III-ly hely 40 fill., IV-ly hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Weisz Hugó

fotóművész

tisztelettel meghívja Aradváros műértő közönségét Andrassy-tér 16. alatti kapualjában rendezett

művészi fényképkiállításának

megtekintésére. — Egyben kéri karácsonyra szánt megrendeléseiket lehetőleg előjegyzés szerint eszközölnék, naponta 9—6 óra között. Telefon 211.

DR. KUGEL EDE

szülész, nőorvos,
 a budapesti babaképző
 volt tanársegédje

Aradon, Szabadságtér 9. sz.

alatt telepedett le.

Rendel: d. e. 10—12; d. u. 2—5 óráig.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS
 BEREGMEGYE.

A nyomor, belek, húgyhólyag — különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha VÉRZÉSEK esete forog fenn. Megrendelhető: ÉDESKUTY L-nál Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsen. 6847

6397

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

A dugó beütése

a legutak megbetegedésénél, a garai és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNYNYEREMEN KÉSZÍTHETŐ

ARZENES VIZ
 VÉRSEGGÉNYSÉG SÁPKÓR
 IDEGGYENGESÉG
 ÁLMATLANSÁG
 ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDÉSEKBN

6994

Lovak

télen síkos utakon le megtartják munkaképességüket a Leonhardt védjeggyel ellátott eredeti-H-carkok által.
 Az eredeti-H-carkok minden tekintetben régebbi beváltak és használhatók a legolcsóbbak.

6691

SALAMANDER

cipők elárusítása.

Oriási választék
 valódi amerikai
VADASZ-CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER,, gyártmányú cipők aradi kizárólagos egvedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER,, cipők versenyen felül átlanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Köttyök és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivítal 20 . 50 .

WEINBERGER JÁNOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

1216

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312 szám.

A legegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Értesítjük a n. é. hölgyközönséget, hogy a legegánsabb téli Modelljeink teljes számban raktáron vannak, melynek megtekintését kérjük.

Meghívó.

Az „Aradi Hitelbank és Takarékpénztár” részvénytársaság által 1911. évi november hó 26-án d. e. 10 órakor Aradon, saját üzlethelyiségében (Salacz-utca 6. sz.) tartandó

rendkívüli közgyűlésre

a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgy:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése két részvényes kiküldése.
2. Két felügyelő-bizottsági tag választása.
3. Az alapszabályok 43. §-ának módosítása.
4. Indítványok.

A részvényesek, kik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a közgyűlés előtt 24 órával az intézeti pénztárnál letétbe helyezni.

Kelt Aradon, 1911. évi november hó 8-án.

Az igazgatóság.

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok
— ügynökei útján vásároljunk. —

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Arad, József főherceg-ut 9.
(Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehérneműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek ingyen kiadatik.

Hozzáért
Ólom
megvételre keresett!

875—1911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges románcement szállítása iránt folyó évi november hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánapénzül leteendő 200 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában alulirottnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Zubor Andor s. k.
tb. főjegyző.

Ne mulassza el
mielőtt óra- és ékszer-
szükségletét beszerezné
felkeresni vételkény-
szert nélköl!

Vogel László

művészt és ékszerész üzletét.

Veszek zélogó-ódiát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra becserélem.

Arad, Weizer János-u. 6.
Ul. leányiskola épület.

KÖNYVELŐ,

- aki magyarul és németül
- is ügyesen levelez, repre-
- zentálásra képes,
- december 1-re, eset-
- leg előbb is felvé-
- tetik egy iparvál-
- lalatnál.
- Ajánlatok „SZÉN ÉS CE-
- MENT” jeligére
- Temesvár-főposta
- postrest. nte küldendők.

5590

Összes műszaki cikkek, gyári- és mező-
gazdasági üzemhez. Mindegyik modern
amerikai és angol származékú és szer-
számok. Csövek Viz-, lég- és gőz-
szerelvények. Amerikai henger- és
orosz ásványolajok a legkiválóbb
minőségben. — Teljes gyári, műhely,
malom, villanyvilágítási, erőátviteli, fürdő-
berendezési, fűtési, vízvezeték és sziv-
vattyutelep berendezése. — Mező-
gazdasági gépek és eszközök.
Malomkövek. Szivógáz, benzín- és nyers-
olaj motorok és lokomobilok.

Waidner Arthur
::: Arad, :::
Ferencz-tér 1/b.

Kérjen
árajánlatot.

Telefon 871

Vendéglő átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a

Park-vendéglő

helyiségét a mai napon átvettem, a hol saját vezetésem alatt a nap bármely szakában izletes ételek és tisztán kezelt italok kaphatók.

Figyelmes és pontos kiszolgálásról a n. é. közönséget előre is biztosítom és vagyok b. pártfogásukat kérve kiváló tisztelettel:

5408

Kaiser Albert

VENDEGLŐS.

879-911. g. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges kőszén szállítás iránt folyó év december hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Szükséglet mintegy 4000 mm. magyar, 1000 mm. porosz kőszén. Utóbbi szállítás a belügyminiszter ur engedélyétől tétetik függővé.

Bánatpénzül leteendő 100 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A szállításnál a közszállítási szabályzat feltételei irányadók.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi november hó 12-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Két ügyez

Segéd

azonnali belépésre

kerestetik.

Egy vas és egy vegyes-szakmabeli.

5407

Hirschmann Márk
Soborsin.

Alapított 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez mindenestre a zongora is tartozik, mely dus raktárban teljesen új állapotban 700 koronától felfelé és használt zongorák 300 koronától felfelé állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Zongora-bérlés havonként 8 koronától felfelé.

Zongora hangolásokat helyben és vidéken szak-képzett segédem által végeztetem. 1753

Nyilvános kölcsönkönyvtárban,

melyben magyar, német és francia nyelvű szépirodalmi művek igen nagy választékban vannak raktáron. Olvasási díj havonként 1 korona kötetenként 8 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 25.

877-1911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges szegényházi kenyér szállítása iránt folyó évi november hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 300 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában alulírottánál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi nov. hó 12-én tartott üléséből.

Zubor Andor s. k.
tb. főjegyző.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron

= nyomva =

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.

beküldése esetén bér-

= mentve szállit. =

15154-1911.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok az adózók, kik a folyó évi negyedik adórészletet, valamint a régi, már esedékessé vált adó, hadmentességi-díj, utadó, visszabályozási-költség, ipartestületi-díj, egyházi-adó, munkás betegsegélypénztári hozzájárulási-díj és csatornázási-költség tartozásaikat mindeztideig nem fizették be, hogy tartozásaikat most már annál bizonyosabban fizessék be, mert különben tartozásaikat a végrehajtási-díjak felszámításával fogják tőlük behajtani.

Arad, 1911. év november hó 15-én.

Városi adóhivatal.

ELSŐRANGU ELADÓ

a női confeció és toilett szakmából néhány évi gyakorlat-tal, jó megjelenéssel állandó, jól javadalmazott állást nyer egy elsőrendű budapesti divatházban. Ajánlatokat „A. B. C.” jellegével

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodájába intézendők 8786

BUDAPESTRE,
ERZSÉBET-KÖRUT 41. SZ.

PFÄFF szabadalmazott golyós csapágy-varrógépek

a felenkor legjobb gépei, könnyű, zajtalan járás, utólérhetetlen tartósság, műhímzésre, harisnya- és iehérműtömésre, kiválóan alkalmasak könnyű járásuk folytán. Dus választék családi és ipari célokra.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerésznél Arad, Szabadság-tér 7

Nagy szakkerülő javító műhely

Telefon szám 96.

878-1911 gsz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges pirszen szállítása iránt folyó év december hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Szükséglet mintegy 2000 mm. Bánatpénzül leteendő 200 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A szállításnál a közszállítási szabályzat feltételei irányadók.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi nov. hó 12-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

2-3 waggon

gyep-

szénát

megvételre keresek

Adelmann Károly

Ujszentanna. 5594

23655/1911. kh. sz.

Hirdetmény

A magyar királyi földművelésügyi miniszterium 100541/III-2 számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy az 1907. évi július hó 27-én 45951. számú rendelettel forgalomba hozatalra engedélyezett „Vitális” féle sertés táppornak további forgalomba hozatalára nézve a fent idézett rendelet hatályaon kívül helyeztetett. Figyelmeztetem ennél fogva az érdekelteket, hogy ha jelen rendelet kihirdetésétől számított négy heti határidőn túl a szóban forgó tápport más tulajdonát képező állatra alkalmaznák vagy alkalmaztatnák, azt árusítanák, raktáron tartanák vagy használatra ajánlanák, egy ellenük az 1902. évi 15621 számú rendeletben előírt eljárás fog alkalmaztatni.

Arad, 1911. évi október hó 31-én.

Sartol,
főispitány.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

INGATLAN.

Eladó ház a Pécska-ut

12. sz. a. beltelkes félemeletes ház, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás özv. Barthl Jánosnál Rákóci-utca 9. 5303

Ház eladó

Fejsze-utca 30. sarok telek és ház. Bővebbet ugyanott. 5051

Eladó magánház.

Dessowfy-utca 7. sz. a. új ház fürdőszobával, előnyös feltételek mellett, eladó. 5011

Eladó

Réval-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5489

Eladó

Ágrison Magyarád mellett, elköltözés miatt kastélyszerű ház, borkereskedésre alkalmas pincékkel, vasműrlő malommal, marha-, sertés-hizlálásra alkalmas istállókkal s élakkkal és egyéb melléképítményekkel. Ugyanott hegyen bőtermésű nagyobb szőlő felszerelve s nyaralásra is alkalmas kolnával kedvező fizetési feltételekkel is. Cim a kiadóhivatalban. 5587

Eladó ház,

mely áll két szoba, két konyha és két éléskamrából, kerttel együtt eladó a Mosótzai-telepen, Dugovits-utca 28. sz. Bővebb felvilágosítást ad levélben Nágel István Kürtös. 5570

Ház eladás.

Sürgősen eladó egy bérház. Cim a kiadóban. 5599

**Biztosítom,
hogy nem bánja meg**

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb és modern hárfia ütő inga-órát akar venni, vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER

VILMOS 8102

művész és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadságtéri sarok-épületben.

Kerékpáros Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám. (Zrinyi-utcai oldalon.) 1284

Csillárok, Villamos felszerelések

legelőcsöbbsen 1648

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (szárműve)

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb áron. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszorú javító-műhely.

876—1911. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges Portland cement szállítása iránt folyó évi november hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 200 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában alulírottánál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Zubor Andor s. k. tb. főjegyző.

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkittünőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 4 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 4675

ARAD, BOROS BÉNI TÉR.

EZEN KÖNYV INGYEN KAPHATÓ.

Nem kívánkozik azon különös és titokzatos hatalom birtokába jutni, mely férfiakat és nőket egyaránt megigéz és elbájol, gondolataikat befolyásolja, kívánságait ellenőrizi és önt a helyzet urává teszi?

Az élet telve van kecseslegő oshetőségekkel azok számára, akik a magnetikus befolyás mestereivé válnak, azok részére, akik magnetikus erejüket kifejlesztik.

Saját otthonjában megtanulhatja a módját annak, hogy miképpen gyógyíthat betegséget és rut megszokást minden gyógyszer mellőzésevel. mikép nyerheti meg mások szeretetét és barátságát, hogyan szaporíthatja jövedelmét, csillapíthatja dicsvágyát, ühheti el gondjait, élesbitheti emlékező tehettségét, miképen szabadulhat meg családi zavaroktól, és hogyan képes oly csodálatos akarakterőt kifejteni, melynek segítségével elmozdíthat mindenféle akadályt sikerhez vezető pályáján.

Módjában lesz másokat villámszerű gyorsasággal hipnotizálni, és képes lesz a nap bármely szakában elaludni vagy másokat elaltatni, fájdalmat és szenvedést elűzni. Díj- és bérmntes könyvünk alaposan megmagyarázza, hogy miképen tehet titokzatos hatalomra és miképen használhatja azt saját előnyére. Papok, orvosok, ügyvédek, kereskedők és az előkelő társaság nőtagjai csak dicsőítőleg nyilatkoznak felőle. Mindenkinek hasznos és nem kerül semmibe. Intézetünket hirdető, küldjük e művet bárkinek díj- és bérmntesen.

Miután e mű magyar, francia, német, angol és spanyol nyelven van közzétéve, bármelyik e nyelvek közül kapható.

Tessék tizfilleres levelezőlapját vagy huszonötfilleres levelét azonnal címezni:

NEW YORK INSTITUTE OF SCIENCE

Dept. 115. R. Rochester, N.Y., U.S.A.

6839

Egy ügyes

kifutó fiu

nyomdánkban

felvétetik.

8198—1911. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Mészárosító Részvénytársulat bpesti cég, mintjelölkező, továbbá Pribán Miklós aradi lakos, továbbá Mairovitz Enil borossébesi cég, továbbá Kalkó Sándor, továbbá Baogh Dávid, továbbá Glück József aradi lakosok, továbbá Kotzander Ignác aradi cég és végül Scheibel Vilmos aradi lakos, mint ezáltal csatlakozóak kimondott végrehajthatók javára 675 kor., 200 kor., 1573 kor. 70 fill., 72 kor. 10 fill., 1150 kor., 545 kor., 270 kor. 570 kor. tőkék és jár. iránti végrehajthatási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő Arad város Sarkad külvárosában fekvő, az aradi 7143 sz. tjkvben A. + 1. sor, 1899/a/2/6. hrsz. a. felvett Ilona-utca 7. számú ház és udvarból Heim Ferencet illető felerész hányadára az árverést 3536 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan hányad az 1911. évi december hó 5-ik napján délutáni 3 órakor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48 sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felerésze, vagyis 1768 koronán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 353 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3338. szám alatt kelt

igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

Arad, 1911. évi szeptember hó 18-án.

Aknay, s. k.

5592

tszéki bíró.

Kérjük mindenütt a kenes

Gyógyi gyógy- és borvizet

mely biztos gyógyhatásu a gyomor és bél minden bántalmainál, köszvénynél, cukor bajnál. Főelárusító:

Kardos Miklós

Ásványvizkereskedő Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon szám 647.

A vizet kívánatra házhoz és vidékre szállítja.

Az

uri közönség

b. figyelmébe ajánlom legújabb szinpompás homespunes és cheviot, valamint double-velour különlegességeimet, melyekből legdivatosabb fagonszerintsacco, jaquett öltönyök és raglanok rendelhetők meg cégemnél. 3857

Szolid és pontos kiszolgálás!

Schäffer Henrik

Arad, Andrassy-tér (Bing-ház.)

Telefon 208. Alapított 1896. évben.

Ezen rovatban minden szó egy-
szeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — vagy levelelvegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor megadandó. Levelelve megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolando. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítandó. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratra díjtalanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt kérdőnek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezettől semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Teljesen független,

fess uriaszony, szintén független, csakis igazi uriember barátságát keresi, kivel a hosszú téli estéket kellemesen eltölthetné. Csak plátói, teljesen érdeknélküli barátságról van szó, minden egyéb kizárva. Kérem, csakis magas állású, igazán művelt, distingvált modoru urak jelentkezzenek. Csak teljes címmel ellátott, komoly levelek vétetnek figyelembe Arad, főposta postrestante „Komoly” jelige alatt küldendők. 5563

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weisz kézfinoítója. III-5251

„Egy másik, aki a társadalomban bent van.”

A társaságbeli hölgyeket már ismerem, épen itt csalódtam legszébb reményeimben s ez indított arra, hogy apró hirdetés útján szerezzek újabb ismeretséget, mely belsőbb és bizalmasabb lehet, mint a társaságbeli, mert egyrészt nincs annyira a szigorú ettikette szabályainak kitéve, egy kis szabadságot biztosít, másrészt pedig az apróhirdetések útján való ismerkedést én teljesen elfogadhatónak tartom, bármilyen intelligens uri nő részére is, ebben semmi meggyalázót, még kevésbé diffamálót nem lelek, különösen akkor nem, midőn az névtelenül folyik. Nem értette meg levelem, tudomásul vettem, hogy nem teszi magát a pályázók közé de nem is számítottam arra, hogy kisvárosi gondolkozású hölgyek fognak jelentkezni. Számításom szerint csakis modernebb gondolkozású és egészen szabadon gondolkodó urnők ismeretségére, jobban mondva ajánlkozására számítottam. Sajnálom, hogy ennyire eltért a hirdetés megértésétől, mert szerettem volna olyan nővel is megismerkedni, legalább is levél útján, kit az ódon régi gondolkozási formákból sikerülne a modern eszméknek meghódítani. Beképzeltnek tart, pedig épen az ellenkezőjét állíthatom magamról s csak annyit az egész, hogy gondolatmenetünk és világlátásunk nem egyezik, ezt a distinktíót levele megírása előtt fel kellett volna használnia. „Remélj, remélj s szeress.” 5330

„Várom a telet”

levele van. 5596

Carmennak

Sz A.-tól levele van, nagyon kérem sürgősen átvenni. 5610

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint, Vojtek és Weisztól. III-5251

KIADÓ LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakása van, mert sok fölösleges zaklatást zúdít magára s a lakóra. Hirdessen az „Aradi Közlöny” apróhirdetésének „Lakás” rovatában és minden alkalomatlanul néki kaphat kedve szerinti lakót.

Kiadó

egy öt szobás lakás nagy előszobával, valamint modernül berendezett mellékhelyiségekkel, (két closett). A szobabeosztás úgy van berendezve, hogy 3 szobának egyike balkonnal van ellátva és az utcára nyújt kilátást, két szoba, melyeknek egyike utcai, teljesen különálló és alberletbe adható. Ugyanabban a házban egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel bíró lakás is kiadó. Valamennyi jövő évi február 1-étől. Bővebbet Petőfi-utca 10. szám alatt. 5591

Teleky-utca 20. sz.

elegáns 4 szobás földszinti lakás fürdőszobával, villanyvilágítással, azonnal, esetleg december 1-re kiadó. Bővebbet Zeiner Ignáznál, Teleky-utca 22. szám. 5541

Modern uri lakás

5 utcai szoba, nagy erkélyvel, elő-, fürdőszoba és komplett mellékhelyiségekkel, kiadó Boros Benitér 20. alatt, I. emelet. Értekezhetni Brandisz Henriknél ugyanott. 5340

Gyermektelen

tisztviselő családnál egy csinosan berendezett különbejáratu butorozott szoba azonnalra is kiadó. Bővebbet Aulich La., os-utca 7/e. alatt. — Ugyanott egy matt ebédlő kredenc alkalmi árban megvételre kerestetik.

Lakás.

Kossuth-utca 52. sz. a. épült új házban 1912. évi május hó 1-től 2 és 3 szobás parkettázott lakás fürdőszobával, villany és gázberendezéssel, telefon használattal kiadó. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott az építést vezető pallér, vagy Barkó Ferenc vágóhídi igazgató, telefon szám 4. 5428

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weisz biztos szereivel érhető el. III-5251

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLLÁST KERESŐK!
Ha állást keres, hirdessen az Aradi Közlöny „Alkalmazást keres” című rovatában. Az eredmény biztos.

Egy gépirónó,

aki irodai teendőkből jártas, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5595

Gazdasághoz és szállászethez
értő lelkiismeretes egyén éves állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5411

Egy gyermektelen házaspár
házmesternek ajánlkozik. A férfi szerelési munkában teljesen jártas és szakképes. Cím a kiadóhivatalban. 5567

Gazdaságban

szerényigényű, 45 éves, erőteljes, erélyes, kiscsaládu, gyakorlati gazdasági állást keres azonnali belépésre. Nagy gyakorlata van az összes gazdasági műveletekben, nemkülönben az erdőgazdaságban és a tehenészethez is jó bizonyítvánnyal rendelkezik. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek. 5598

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár, igazgató.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Időiglenes hivatalos helyiség: Hassinger-utca 5. sz.
Telefon 888 sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

2 üvegszakmabelli segédet.

VIDÉKRE:

Borkereskedés részére frodistát 100 kor. kezdőfizetéssel.

4 fűszer, rőfös és rövid,
5 vas és fűszer,
6 rőfös és divat,
3 fűszer és rövid és
4 vegyes kereskedősegédet,
több tanácsot.

Ajánlunk:

Több irodistanót,
4 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
1 rőfös és divat és
3 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, azoknak, akik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében vánszolgálnak. 301

ALKALMAZÁST NYER.

AKINEK alkalmazottra van szüksége, a leggyorsabban ér el eredményt, ha az Aradi Közlöny apró hirdetéseinek „Alkalmazást nyer” című rovatában hirdet.

Gépészkevécsot 5576

keresek Fűskuti gazdaságomba. Kornstein Ernő. Postafiók Ujarad.

Keresek

egy fiatal gyakornokot aki a kereskedelmi iskolákat végezte. Ajánlatok, vagy személyesen megjelenhetnek irodámban. Braun Ede fakereskedő Arad, Béla-tér 1. 5578

Előkelő

belföldi biztosító társaság üzletszerzőket fix javadalmasítás mellett keres. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához „Biztos jövő” jelige alatt intézendők. 5517

Idősebb francia varrónó.

ki angol munkában is jártas, szalon részére kerestetik. Cím a kiadóban. 5534

Fiatall segédet keresek.

ki a fűszer, vas és rövidáru szakmát érti. Ajánlatok Weiszberger Emilia címre, Honctőre küldendők. 5566

Egy ügyes

kirakat rendező ajánlatát kérjük, Rosenblüh H. és Társa. 5589

Házmesternek

gyermektelen házaspár azonnalra kerestetik. Ugyanott villanyluszter eladó. Cím a kiadóban. 5600

Italmérésel

egybekötött vegyeskereskedésem részére egy szerény igényű kezdő kereskedősegédet keresek. Javadalmasítás teljes ellátás és havi 30 korona. Ajánlatok bizonyítványokkal ellátva Apáti, u. p. Simonyfalva, Fischer Antal intézendők. 5603

Házvezetőnőt

keresek, aki főzni is tud. Jelentkezhetni Kölcsey-utca 6—7 szám, I. emelet. 5607

Ezen rovatban minden szó egy-
száz beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elír — vagy levélbélyegekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor közlendő. Levélben megkereséseknél, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg esatolandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlőben aláhúzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánságra díjlanul megkeresztli. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

VÉTEL ÉS ELADÁS.

IA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek 'Vétel és eladás' rovatát használja

Saját gyártmányu cipőket

ajánlunk a n. é. közönségnek. Aki egy próbavásárlást eszközöl, meg fog győződni azoknak tartósságáról. Mértékutáni rendelések legpontosabban teljesíttetnek. **Aradi Cipészeti Termelő Szövetkezete, Szabadság-tér 15. a „Piros csizma”-hoz.** 3451

Legújabb fa-disztárgyak

festésre, égetésre tarsó munkára, ékes kőkirakásra összes festészeti kellékekkel, gyári árban. Schweiczi festőminták tulkészlet folytán mélyen leszállított árban, köcsönzésre is 30 fill. feljebb. Ablakpapír 80 fillértől feljebb. Minden diszintáru, imakönyv kedvezményes árban. Krausz Paulin, színház-épület. 4814

Biztosítom,

hogy nem bánja meg, ha fölkeresi az Amerikai cipőáruházat Salacz-u. 1., ahol jól és olcsón lesz kiszolgálva. Ugy férfi, női és gyermek cipőkben állandó nagy választék van. Teljes tisztelettel Róna Jenő. 3983

Nappal elegáns hotel,

éjjel kényelmes ágy a Szopper-féle szabadalmazott zsölye (fotel) már 95 koronától kezdve. Divánok, ottománok, összecukható párnázott vaságy vagy három rétegű afrik matracok, ruganyos matracok, levarotj szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J. Gyula kárpitos és diszitonél Arad, Lázár Vilmos-utca 4-2. sz. 4065

Használt írógépek

kitűnő állapotban (4-es és 10-es Yost) Smith Premier (egy színű és három színű írás), 7. és 9. Remington, látható írásu Monarch, Oliver, Stearns, Adler, Barlok, Underwood, stb. egy évi jótállással, rendkívül olcsón eladó, esetleg kibérelhető. (Vidékre is.) Nagy kellék-raktár az összes rendszerekhez. Ziffer Sándor írógép vállalata Arad, József főherceg-ut 7. 3431

Házber könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weisznál. III-5251

Bor eladás.

Mericskay Sándor arad-hegyaljai bortermelő ajánlja saját termései kitűnő ó- és ujboraikat hordókból és palackokban, valamint saját termései törkölypálinkáját. Arad, E. Választó-utca 26. 5445

15 darab 7-8 hektós

új hordó első osztályu erős vasalással, tölgyfából készült, jutányos áron eladó. Pafka József Aradkővi. 5505

Foxit,

jó patkányfogót, megvételre keresek. Popp Vilmos, Magyarád. 5543

Ajánlok

arankamentes, ólomzárolt löhère és lucernamagot s egyéb gazdasági magvakat. Mintázott arajánlattal szolgál Walder Arthur Arad, Ferenc-tér 1/b. Telefon 871. 5584

Német vizsla,

óriási példány, idomított, két éves, vadászterület hiány végett eladó. Cim a kiadóban. 5565

Czipő cecassio

leszállított árakkal Klein József czipőüzletében Petőfi-utca. Város, és megyei telefon 826. szám. 3725

Karácsonyról

viisszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papírkereskedésében Andrásy-tér 18. Maurer-féle kilométer autómobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 555

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-5215

Veszek

olajpogácsát bármily mennyiségben Walder Arthur Arad, Ferenc-tér 1/b. Telefon 871. 5584

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerkeszthetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Képkerekből 4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és diszintáru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is elvállal.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5183

KÜLÖNFÉLE.

Ügyes varrónő

házban és házon kívül ruha és fehérnemű varrást elvállal. Schnur Anna Bercsényi Miklós u. 31. 5581

Mikes Kelemen-utca 20. sz. a.

egy sarok üzlethelyiség, egy szoba konyha kiadó. 5611

Bizalmi

állást keresek nagyobb óvadékkal, vagy társulnék jobb vállalathoz. Cimem a kiadóban meg tudható. 5586

Társat keresek

vételi, parcellázási vállalathoz, némi készpénzzel. Cimem a kiadóban megtudható. 5586

Varrónő

jutányosan készít mindenféle munkát. Átalakítást is elfogad. József főherceg-ut 17. az udvarban. 5601

Motoros

tűzifafűrészelő géppel elvállalok házaknál tűzifafűrészelést, hasítást és behordást legolcsóbb árak mellett Iván Miklós Virág-utca 29. Telefon szám 874. 5502

Jutányosan

készítek fehérneműt, slingelést és himzést. Javításokat is elvállalok. Tóthné Választó-u. 55. sz. 5580

Tízezer koronával

nagy jövedelmű vállalathoz Aradon, társ vagy társnő kerestetik. Levelek „Biztos jövő” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 5527

Képkerekező üzlethelyezés

N. é. közönséget értesítem, hogy képüzletemet és képkerekező műhelyemet Salacz-utca 3. alól Weitzer J. utca 9. (új leányiskola épüleibe) helyeztem át. Tisztelettel Freimann József. 5311

200 koronát adok annak,
aki nyugdíjképes álláshoz juttat.
Cim a kiadóhivatalban. 5542

Rőfőszakmabeli

üzlettársat keresek egy jövedelmező üzlethez. Szükséges tőke 6-8000 korona. Cim a kiadóhivatalban. 5564

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat tápporából. III 5251

Épílet és diszintáru bádigos

munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

A gyermekek számát

2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok pénzt takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálalrat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében diszkrétén küldi: Frau A. Kaupa Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 51.

OKTATÁS.

Bocskay-tér 3. sz. alatt

nyílt meg a „Hungária” című, gépiró, sokszorosító és vonalozó vállalat. Pontos, szolid munka, jutányos árak. Ugyanott december 1-től könyvelési, gép- és gyorsírási tanfolyam nyílik. Tandij havi 5 korona. Beiratkozás november 20-tól—30-ig. Telefon 318. 5593

Ha meglázott

ne orvosságot, de egy csésze Vojtek és Weisz féle teát igyék. III-5251

Állandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandij mellett minden hónapban új 3-3 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tanerők vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásbiztosítás! — Ziffer Sándor írógép-vállalata, József főherceg-ut 7. 4904

Részvényalírási felhívás.

A föld- és birtokparcellázási műveletek, valamint a gazdasági, ipari és kereskedelmi vállalkozások tekintetében fennálló hitelszükségletet újabb alakult vidéki bankjaink főleg tőke- és területi korlátozottságuk miatt nem képesek kellően kielégíteni. Alulírottak ezért elhatároztuk, hogy több vidéki pénzügyi bevonásával Aradon egy új pénzügyi intézetet alapítunk, mely széleskörű pénzügyi érdekeltségű és kiterjedt működési területén fogja egyrészt a felmerült hitelszükségletet a fenti irányban sikeresen fogja szolgálni, másrészt az elhelyezett tőkék lukrativitását a legnagyobb mértékben biztosítja.

A létesíteni szándékolt intézet részvényeinek jegyzése céljából jelen aláírási felhívás kapcsán annak alapítási tervét az alábbiakban bocsátjuk ki:

1. Az alakítandó társaság címe és cége magyarul: „Aradi Forgalmi Bank Részvénytársaság”, németül: „Arader Verkehrsbank Actien Gesellschaft”.

2. A társaság és igazgatóságának székhelye: Arad.

3. A vállalat tárgya: Bankszerű és takarékpénztári ügyletek kultiválása, nevezetesen:

a) Ingatlanok vétele és eladása; föld- és birtokparcellázási műveletek kerestülvitele, valamint ezzel összefüggő műveletek, illetve ilyenekben való részvétel.

b) Ipari és gazdasági vállalkozások finanszírozása, támogatása, kereskedők, iparosok és vállalati cégek kommanditálása, társas üzletekben és syndicátusokban való részvétel.

c) Előlegek nyújtása értékpapírokra, közraktári warrantokra, árukra és nyersterményekre.

d) Értékpapírok vétele és eladása saját számlára és bizományban, tőzsdei megbízások effectuálása, letéteknek őrzése és kezelése.

e) Áruknak bizományi vétele és eladása.

f) Mindennemű bankszakmába vágó ügylet megkötése és közvetítése, továbbá:

g) betéteknek kamatozás végett való elfogadása takarékpénztári könyvecskékre, pénztári jegyekre, valamint csekk- és folyószámlára.

h) Váltók, intézmények és utalványok, valamint könyvkövetések leszámítolása.

i) Jelzálogkölcsonök folyósítása, azok konvertálása és cedálása.

k) Végül mindennemű takarékpénztári ügylet lebonyolítása.

4. A társaság alaptőkéje 1.000.000 azaz egymillió korona, mely 5000 (ötezer) darab névre szóló, egyenként 200 (kettőszáz) korona névértékű részvényből alkotatik.

5. A társaság határozatlan időre alakul.

6. Az aláírások zárideje: 1911. évi november 30. napja.

7. Tuljegyzés esetén az alaptőke 50%-a az igazgatóság javára fenntartatik s az alapítók részére a teljes részvényes szám biztosítatik; a fennmaradó rész az igazgatóság által aránylagosan osztandó meg, olyképen azonban, hogy minden aláírónak a lehetőség szerint legalább egy részvény juttatandó.

8. Az alakuló közgyűlés az aláírási zárhatáridőtől számított 2 (kettő) hónapon belül összehívandó s arra az aláírók egy aradi napilapban és külön ajánlott levélben meg fognak hivatni. Ha a részvények az aláírási zárhatáridő előtt teljesen jegyezve lettek és azokra 30% befizetett, az alakuló közgyűlés az aláírási zárhatáridő előtt is összehívható és megtartható.

Az alakuló közgyűlés előtt, legkésőbb azonban 1911. december 10-ig minden jegyzett részvény után harminc (30%) százalék, valamint bélyegilleték és alapítási költségben részvényenként tíz (10) korona, összesen tehát 70 korona befizetendő. A 30%-on felüli befizetések összegét és idejét a kinevezendő igazgatóság fogja megállapítani és közzétenni.

10. Az alapítók fenntartják maguknak a jogot, hogy az igazgatóság tagjait az első három évre, illetve a harmadik üztétv zárszámadásait megállapító közgyűlésig terjedő időtartamra kinevezhessék.

11. A részvényekre az aláírások és befizetések az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság-nál Aradon, avagy a Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság-nál Debrecen-ben eszközölhetők.

Kelt Aradon, 1911. november hó 5-én.

Az alapítók:

Borbás Sándor,
a Hódmezővásárhelyi Népbank v.-igazgatója.

Bordács Gyula,
a Mezőturi Népbank Rt. ügyv.-igazgatója.

Czira Endre,
a Nagymagyaralföldi Bank Rt. v.-igazgatója Debrecen.

Gömöri Elek,
a Magyar Közvetítébank Rt. aligazgatója Budapest

Grosz Sándor,
a Belvárosi Takarékpénztár Rt. Nagyvárád
v. igazgatója.

Kanovich László,
a Szatmári Központi Takarékpénztár Rt. ügyv.-igazgatója. a Gazdasági Takarékpénztár Rt. v.-igazgatója Zombor.

Kovács László,
a Debreceni Agrárbank Rt. igazgatója.

Nagy Béla,
a Magyar Közvetítébank Rt. v.-igazgatója Bndapest.

Németh Ernő,
a Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltóbank
cégvezetője.

Novákovics Izidor,
a Gazdasági Takarékpénztár Rt. v.-igazgatója Zombor.

Radó Elek,
az Általános Bank és Takarékpénztár Rt. v.-igazgatója
Kolozsvár.

Dr. Rónai Mihály,
a Lengyel-tóti Járásí Tkpénztár Rt. elnök-igazgatója.

Dr. Várady Ödön,
a Belvárosi Takarékpénztár Rt. Nagyvárád ügyésze.

Dr. Barabás Béla,
orsz. képviselő Arad.

Báró Bohus Lajos,
birtokos Világos.

Buchwald Ödön,
birtokos Körösbánya

Dózsa Dezső,
gyártulajdonos Arad.

Éliás Simon,
malomtulajdonos Pécska.

Dr. Fekete Lajos,
birtokos Kisujszállás.

Dr. Hanthó Sándor,
ügyvéd Arad.

Kintzig Géza,
birtokos Arad.

Gróf Königssegg Fidél,
Arad.

Márties István,
szőlőbirtokos Magyarád.

Dr. Messer Károly,
ügyvéd Arad.

Montág Sándor,
birtokos Arad.

Dr. Nagy Sándor,
ügyvéd, v. orsz. képviselő Arad.

Nikolits Géza,
birtokos Arad.

Dr. Novák Aurél,
ügyvéd Pécska.

Novák Péter,
birtokos Arad.

Oláh Géza,
birtokos Debrecen.

Pick Ernő,
kereskedő Arad.

Gróf Porcia Lajos,
birtokos Arad.

Remenyik László,
waggongyári főmérnök Arad.

Szokoly Sándor,
gyógytártulajdonos Arad,

Dr. Stiefelmeyer Károly,
ügyvéd, birtokos Kula.

Telbisz Otmár,
birtokos M.-Bánhegyes.

Váradi Török Gábor,
birtokos Duud.

**Következő
ujdonságok**

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába

Pakofs József: Az asszonyok rágalmazója, Goncourt E. és I.: Maupérin Renée, Heltai Jenő: Az én második feleségem, Borszem Jankó naptára 1912. évre, Hill Headen: Igazságos bűn, Lengyel Menyhért: Falusi idill, Szép Ernő: Kucséber kosár. Tömörkényi István: Bazsarózsák, Schnitzler Artur: Eleven órák, Tolstoj: Az élő holttest, Gárdonyi G.: Hosszuhaju veszedelem, Móricz Zsigmond: Az isten háta mögött, Heltai: Színes kövek, Biró Lajos: Szolgák országa, A Fekete ostor és más novellák, Tábori Róbert: Kétféle igazság, Malonyai Dezső: Polgártársak, Szabóné Nögáll J.: Flirt, Szomaházy I.: A sas-utca, Bokor Malvin: Mintha álom volna, Lagerlöf Zelma: Arne ur kincse.

Németben: Eschtruth N.: Vae Victis, Schobert H.: Weil ich Euch liebe, Voss Richard: Piz Palü, Marriot Emil: Heinz Henning, Beradt Martin: Das Kind, Rittland Klaus: Die das Leben lieben, Zahn Ernst: Die Frauen v. Tannó Fontane Theodor: Frau Jenny Treibel, Lieblein Severin: Kismet, Wassermann Jakob: Der goldene Spiegel, Eldridge D. G.: Der Fall von Millbank, Ida Boy-Ed: Hardy von Arenbergs. Zobelitz Hans: Die herbe Gräfin, Hegeler V.: Der Mut zum Glück, Lauff Joseph: Marie Verwahren, Hermann Georg: Spielkinder, Rosner Karl: Die silberne Glocke, Stratz Rudolf: Für dich.

**Kölcsöndíj havonként 1 koroná
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.**

Vidéki bértők is a leggyümesebb kiszolgálásban részesülnek.

**A zenemű-kölcsöntárba
is meglepő szép
ujdonságok érkeztek.**

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor.,
vagy füzetenként 20 fill.

Legújabbak: Zerkovitz: Búcsú egy szép asszonytól, De mégis legszebb nálunk, Schields: Akkor a legjobb az asszony... Darewsky: Lát-tam már Afrikát, Littmann: Házaló, Mozgó ké-pek, Grész: A rózsa, Füredi: Egy liba... két liba... Zerkovitz: Asszonykám adj egy kis lamenőt. Márkus: Éjjel ha kisüt a hold. Ringwald ur. Ki szeret nyáron? Stern Courquin: Zeuszi pezsze dala. Sipos: Laura dalok Baka - Baitz: Vándormadár, Zerkovitz: Kék róka. Vörös Ferkó: A ló, a ló, a ló. Grész! Nem kő! Heinrich Berte: Kreolvér. Tajber: Jacobi: Laányvásár, Tarnay: Turli Balog Mar-esa. Zerkovitz: Fecske hova szállsz? Gil-bert: Ártatlan Zeuszi. Hetényi: Pásztor-dal, A sajtóhiba, A szultán zsebkendője, A zenélő éra, Hetényi Albert: Toncsi. Zerkovitz: Bloch Edith urleány.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése**

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése : adom

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ
6781

Egyéves önkéntesek

legújabb előírás szerint, legjobban
és legolcsóbban felszerelteknek

Kolarits Nándor

Bélmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében
**Temesvár - Belváros,
Merey-utca 10. szám.**

Arjegyék és költségvetéssel szívesen szolgálók.
Legszolidabb kiszolgálásért végem régi jó hírnevem
kezeskedik. 3907

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával
ingylen és bérmentve, ha ar-
jegyünknek esetküldése esetjé-
ből nekünk

3741

**100 darab
cimet
(csak vidéki)**

magán és államhivatalnokok, a-
niték, főpapok, orvosok, egészség-
ügyi hivatalnokok, gyárosok
és gyári hivatalnokok, jobban
szituált macánok, kereskedők,
iparosok stb. emelt lakóhelyei-
ről és annak környékéről, tisztán
és olvashatóan egy iv papírra
leírva beküld.

Vertrieb patentiert
Neuheiten.

LEOP. WEISZ, Wien, II/2. Hofenedergasse 1.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult hásiszer, mely má: sok év
óta legjobb bedörzslésnek bizonyult kőszvényes,
szúzási és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárlások óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2.-
és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár: a az „Arany országhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

4768

Miért

**Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!
csak óriás**

FEDÁK

Cipőcrém-et???

Mert **szép fényt ad**

Mert **Elegáns** tőle a lábunk

4891

Mert **puhán
tartja**

Mert **nem rongálja**

Mert **Vizhatlanná teszi**

a bőrt

Mert a **legkényesebb izlést
kielégíti és**

Mert egy

ÓRIÁS FEDÁK

cipőcrém, mely 4-szer annyit
tartalmaz,

mint egy **30 fillér-ért**

más doboz **olcsóság.**
ebben a drága vi-
lágban az egyedüli

Igaz Sándor és óraüzlete, ARAD, Andrássy-tér

(Minorita-palota.) 4311

Szolidan szabott árak!
Figyelmes kiszolgálás!

Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben.
Külön helyiségben I. rendű chinaezüst áruk.

Városi és megyei telefonsz. 321.
Alapítva 1902. évben.

Nagymennyiségű
maculatura

Intányos áron!

o l a d o.

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Ceatornázás és vízvezeték
szerező bádógos. Készítő-
modern butor veretét. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelzés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tözés.) 8841

Galvanoplasztikai munkák

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek,
legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszabályozó szer.
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kizárólag!

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koro-
nák ideálisan szépen, ragásra
kitűnően, készülnek

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

4371

GARAI MÁROLY
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 847.

5371

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb
ártalmatlan szépítőszert.

4671

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10
perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntől.
— 1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona. —

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszertárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

Uj üzlet!

Tömeges pénztakarítást érhet el, ha **Czitter Dezső-**
nek ujonnan megnyit

VERSENY ÁRUHÁZÁ-BAN

Weitzer János-utca főpostával szemben szerzi be férfi és női, őszi és téli divateikkeit u. m.
csipkeszövetek, csipkék, selymek, női kosztümek, francia flanel, barchet, férfiszövetek, ugy-
szintén női és férfi felöltő szövetek, melyek legjutányosabb gyári árakban vásárolhatók. **Minden-**
nemű maradékok feltűnő olcsó árban lesznek árusítva.

Kérem mindezekről vételkényszer nélkül mielőbb meggyőződni!

Szíves partfogást kér:

CZITTER DEZSŐ

verseny áruháza.

Uj üzlet!

5323

Uj üzlet!

Külön kelengye-osztály.

Schweizli himzések.

Óriási szőrmraktár.

Versenyen kívüli olcsó árjegyzék:
Tafft selyem Joupon darabja 5 frt 80.
Moire selyem Joupon darabja 4 frt.
„Herveth“ fűző új facon, darabja 8 frt 50.
Férfi és női zsebkendőkben óriási raktár.

Leltárnál leszállított egyes szövet ág- és asztalterítők á-jour asztalnemű, törülköző, himzett ágyszettek **olcsó** áron kaphatók.
Maradék pamut vásznak, női ingek, ágyneműre alkalmas, rendes forgalmi ára 45 most 33 krajcár.
Maradék rumburgi és irlandi vásznak, rendes forgalmi ára 90 krajcár és 1 forint, most 70-75 krajcár.

Applikált tüll. Stoor függöny, ez előtt 5 frt 50, most 8 frt 25.
Szines kávé garnitur 6 személyre ajour, forgalmi ára 4 frt, most 2 frt 50.
Alsó lepedő, bőrerős minőség, varrás nélkül darabja 1 frt 40.
Női ing kézi himzéssel 1 frt 70.
Finom kelengye ing madapolan kézi himzéssel drbja 2 frt 50.
Szőnyegmaradék-nagy raktár. Olcsó ár.

Külön felhívjuk a n. é. hölgyközönség b. figyelmét a most divatos bársonyokra fekete és szinesben, ruha és costumokra, dupla szélességben.
Állandó nagy raktár.

Rosenblüh H. és Tsa
 divatüzlet
Szabadság-tér.

Fegyházban kötött harisnyák.

URAK FIGYELMÉBE!

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövetraktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferenc-utca 40. sz. (Dr. Winter-féle házbán). Nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetből, kifogástalan kivitelben, mérték után, részletfizetésére is kapható. 1308

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

Nemcsak a helybelieknek, hanem a vidékieknek is fontos, ha bevásárlásait az Asztalos Sándor-utca 4. szám alatt levő

Csipke áruházban

eszközli, mert a téli dolgok már mind megérkeztek és azokat bámulatos olcsón árusítom.

Kérem az alant jegyzett árjegyzéket elolvasni.

Tiszta gyapjunői és férfi angol keztyük	35 kr.	Bélelt glace keztyü, (női)	75 „
Gyermek gyapju angol keztyük,		Trico ingek jäger (férfi és női)	90 „
csikos és sima	20 „	Trico nadrág, jäger (férfi és női)	80 „
Női harisnyák, jäger, csikos és sima	75 „	Gyermek tricok, jäger	50 „
Férfi Sockni, jäger	45 „	Flanel blousok	75 „
Női harisnya, kötött	25 „	Szövet blousok	120 „
Gyermek gyapju gamaschni	45 „	Flanel pongyolák	270 „

Csipke szövetek nagy választékban
 Fiu ingek fehér R chiffon 85 kr.
 Fiu ingek szines zephir 85 kr.
 Férfi ingek RR chiffonból 99 kr.
 Férfi háló ingek 1 frt 20 kr.
 Női Ing R chiffonból 75 kr.
 Női nadrág R chiffonból 74 kr.
 Klott alj dupla fodor 1 frt 50 kr.
 Selyem alj 3 frt 75 kr.

Taft, selyem 70 kr.
 Csikos selyem blousoknak 65 kr.
 Eszernyők, férfi és női 1 frt 20 kr.
 Leány ingek R chiffon 48—65 kr.-ig.
 Zsebkendők tucatja 58—120-ig
 Gallérok, csak 7 krajcár
 Kézeltő párja 6—8 krl.-ig
 Kézimunka congré kezdet 1 frt 25 kr.

Csipke, méterje 1 kr.-tól
 Csipke szövet 25 kr.-tól
 Csipke gallér 50 kr.
 Férfi nyakkendők 10 kr.
 Glasé keztyük rendes 58—85 kr.
 Glasé keztyük, fehér hosszu 1 frt 50 kr.
 Női nyilas harisnya 39 kr.
 Nadrágtartók 30 kr.

Csipke és csipke-betétek nagy választékban

Ezen felsorolt áruk mind jó és tartós minőségűek.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségben horgolt berliner kendők, nimalaja kendők, plédek, kötött mellények, női kötött és trico gamaschni. Gyermek caracül kabátok. Kötött és selyem sálak. Finom schweizli himzések. Storok, csipkefüggönyök, tüll ágytakarók, valódi reform fűzők. Női lüster és klott kötők. Linoleum szőnyegek. Finom női fehérnemű. Szőrme áruk. stb. stb.

Meglepő olcsó árak! 2697 Meglepő olcsó árak!
 Kérjük a t. vásárló közönséget áruink olcsóságáról meggyőződni.

Tisztelettel **Csipke Áruház.**

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-féle IBOLYA-CREME használatával.
Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat
reáliskolát, vagy hat polgári
iskolát végzett fiatal embert
GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

431

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Uj ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozó,

aki Lovas Károly aradi ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozónál volt alkalmazva. — Elvállalok parkettás lakás és üzleti ablakok tisztítását és tűzifa-felszállítást havi fizetés mellett.

Tisztelettel 5528

Buha Flórián

Arad, Demester-utca 82.

Maga magának

tesz jót, ha felkeresi **Iványi Menyhért** ujonnan megnagyobbított cipő-, kalap- és urdivat áruházát a Forray-utczában mert

Ilyen olcsón női- és gyermekcipőket ugyszintén kalap és egyéb divatárut csak itt kaphat, ezért is lett ezen cég az aradi

Fiatal

generáció legkedveltebb bevásárlási helye. 4011

FÜZÉR-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZEK KERESKEDŐJE.

Telefon 811 sz.

Telefon 811. n.

A fekete kutyához.

— Alapított 1882. —

Färber Lajos, Arad

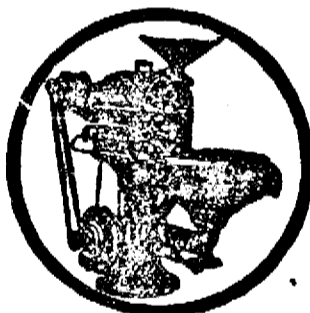
fűszer- és csemege-üzletemben kapható:

Kizárólag általam, saját módszerem alapján, óránként pörkölt

„Japán-kávé“

mely minőségre és zamatra minden más fajtát felülmúl.

Mindennemű tiszterárak a legkiválóbb minőségekben. Déli gyümölcsök, u. m.: francia és berber da olya, füge, malaga és maróni, továbbá színházi szalon cukorkák és a le különfélébb csokoládé bonbonok, csemege sajtok, és tea-sütemények dúsz választékban. A legfinomabb tearumok, bor, francia és magyar pezsgők, kitünő liqueurök jutányos napi árakon nagyban és kicsinyben.

Szabadalma-otli villogy

BzomE kávépörkölt.

Ascher Ferenc és Társa

villany-műszerész és kerékpár nagy javító műhelye

Arad, Deák Ferenc-u. 30.

Elvállalunk legszakértőbb kivitelben mindennemű villanyvilágítás, házitelefon és csengő berendezéseket és javításokat

legjutányosabb árak mellett egy helyben, mint vidéken. Összes kerékpáralkatrészeket raktáron

tartunk. Kerékpárokat és gramofonokat gyorsan és pontosan javítunk. 4661

Jó teához nem kell reklam

hanem finom

RUM szükséges, amely

már literenként 2 koronától kezdve kapható 5335

a Körösvölgyi Pálinka Raktárnál

Schwarz Pál vezetése alatt

Andrassy-tér 5. (Almay-palota.)

Ugyanott valódi kisüsti szilvrium, törköly, seprő, csersznye és

Maraczk pálinka

gyári árak mellett beszerezhetők.

Gyönyörű muffok, divatos boák
legolcsóbb árban kaphatók

MAYER MIKLÓS szücs üzletében

ARAD, Kossuth-utca 5. sz.

(Saját ház.)

Ugyanott mindennemű szörmejavítás gyorsan és pontosan elkészítettnek.

Üzletemet felosztatom

Az áru készletem mélyen leszállított árban kiárusítom. Hatóságilag engedélyezett kiárusításom már megkezdődött.

E héten

női glacé bőrkecstyűk, kitűnő minőség, fekete, fehér és színes
75 krajcár párja.

Costüm kelmék
Ruha-szövetek
minden színben és feketék.

Vásznak, sifonok

Női és leányconfectio
Szőnyegek, függönyök, ágyterítők,
Szőrme-árak óriási választékban.

Meglepő
olcsó árban kaphatók,
amíg a készlet tart

Finom tenis flanellek széles áru 25 krajcár.
Hölgy flanellek minden színben 35 krajcár.

Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület.
Kérem kirakataimat megtekinteni!

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony
fémtisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója: **GEIKO** vegyészeti gyár
VÁCZ. GEIGER és TÁRSA.

6809

Törvényesen védve.

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel okvetlen mielőbb

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legújabb divatu női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választékban feltűnő olcsó árban kaphatók.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színetét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomagolásával bérmentve küld. 1524

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér himzések
ugyszintén fehérnemű
varrások olcsó árban
készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra felvétetnek.

4 1/2 %-os nagy kölcsön

birtokokra, házakra, szállodákra, villákra, továbbá építkezési hitelek is gyorsan és előnyösen azonnal megszeresztetnek és lebonyolítatnak

HOFFMAN JAKAB

BUDAPEST, VI., TERÉZKÖR UT 1a., III. EMELET 8. 4476 Telefon 49-67.

Oh jaj!

Megfojt szűz átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem romlíják és kitűnő ízűek

Dobozai 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétkúldási raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Köstem!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kerekes Géza, U. Kocsuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyay J. öregek, Hauser Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszertárakban. Bácska Reister és Vajtek öregek raktáraknál.
Gyerekek: Masznyik Dániel gyógyszertárában.
Nagy-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszertárában.
Ó-Pécskán: Bekaszi János gyógyszertárában.
Siklódomon: Csiky Lukács gyógyszertárában.
Szikszón: Baróty Ede öregek gyógyszertárában.

Popper Testvérek

újonnan megnagyobbított
áruházában

mélyen leszállított árakban a héten
eladásra kerülnek:

- 1 vég 23 mtr Rumburgi vászon . . . . . 4-85 kr.
- 1 vég 23 mtr cérna kanavász . . . . . 5-95 kr.
- Angol szövet teljes ruhára 2-95 kr.
- Patent bársony ruhára és dísznek minden szín — 65 kr.
- Ponger selyem minden színben . . . . . — 65 kr.
- Loulsien selyem minden színben . . . . . — 48 kr.
- Himzett blous . . . . . — 97 kr.
- 5 drb len pohártörő . . . . . — 97 kr.
- 6 pár női vagy férfi harisnya . . . . . — 97 kr.
- Női ing Madapolan himzés . . . . . — 97 kr.
- 12 drb batiszt vagy vászon zsebkezdő . . . . . — 97 kr.
- 1 drb kész alsólepedő varrás nélkül . . . . . — 97 kr.
- Férfi vagy női ernyő . . . . . — 97 kr.
- Tigris flanel takaró . . . . . — 97 kr.
- 2 drb cérna ajour futó vagy millie . . . . . — 97 kr.
- 1 drb Jäger triko ing vagy nadrág . . . . . — 97 kr.
- 1 drb 2 személyes rouge paplan . . . . . 2-36 kr.

Vidéki rendelések pontosan eszközöztetnek, meg nem felelőt visszavesszünk és a pénzt visszatérítjük.

Popper Testvérek

Arad, Forray-utca
(Gróf Hunyady-palota.)

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TURAKOCSIK:

16 L.E. cardanos
30 L.E. cardanos
40 L.E. láncos

BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDEZÁTOROK

GARAGE

ARADON:

Modern javítóműhely.

Benzinállomás.

Autoolaj.

Pneuraktár.

Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviseletében:
GÁZMOTOROK
GŐZTURBINÁK
FÉKEK.

**LEGOLCSÓBB
VILÁGÍTÁS!**

gyárakba

udvarokra

állomásokra a

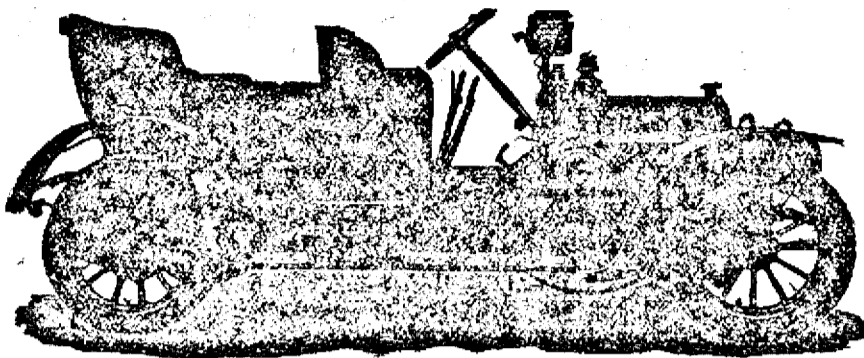
WESTINGHOUSE

SILICA

HIGANYGŐZ

LÁMPA.

NEM KELL KÜLFÖLDRE MENNI

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó közön-
ség tudomására, hogy aradi automobil gyá-
runkban bármely gyártmányu :: :: :: :: ::

**AUTOMOBILOK
JAVÍTÁSÁT ELVÁLLALJUK.**

Tekintettel azon körülményre, hogy az új ko-
csik gyártása és az automobilonk téli nagy
javítási munkálatai gyárunkat erősen fogják
igéybe venni, idegen gyártmányú kocsikat a
jelentkezés sorrendjében és csupán ... ..

KORLÁTOLT SZÁMBAN

fogadhatunk el javításra.

Szakszerű munkáért és pontos kivitelért
gyárunk jó hírneve szavatol.

Uj gépek szállítására ajánlattel, —
javításra költségvetéssel készséggel
szolgálunk. :: :: :: :: ::

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TEHERKOCSIK:

1.5 tonnás 16 L.E.
2.5 tonnás 35 L.E.
5 tonnás 40 L.E.

BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK

GARAGE

BUDAPESTEN:

Modern javítóműhely.

Benzinállomás.

Autoolaj.

Pneuraktár.

Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviseletében:
ELEKTROMOTOROK
DYNAMOK
ÁRAMMÉRŐK.

**LEGOLCSÓBB
VILÁGÍTÁS!**

irodákba

lakásokba

üzletekbe a

WESTINGHOUSE

VERTEX

FÉMSZÁLAS

IZZÓLÁMPA.

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY

A R A D,

TELEFON: 694.

MŰSZAKI IRODA

BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 20.

TELEFON 168—43.

GARAGE és JAVITÓMŰHELY

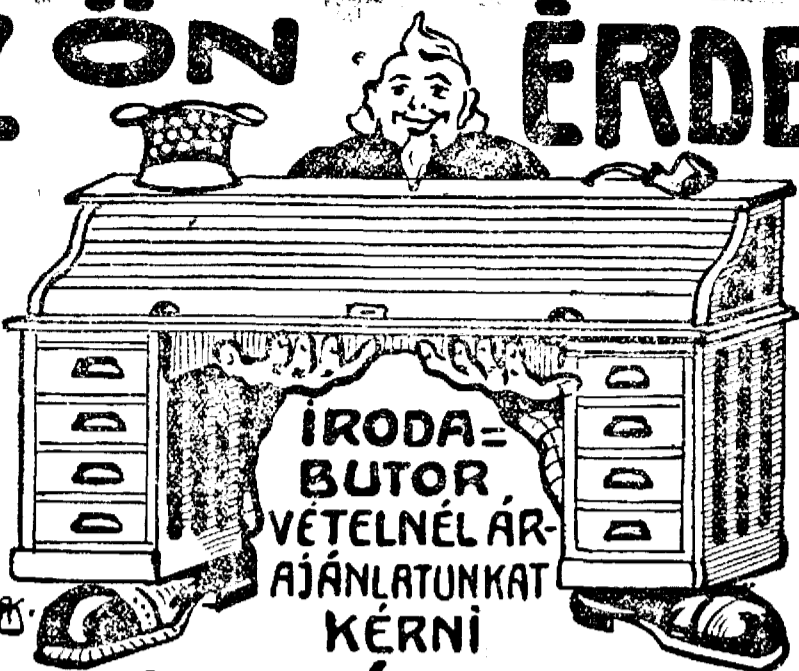
BUDAPEST, IX. Páva-u. 10.

TELEFON: 176—41,
141—08.

==== SÜRGÖNYCÍM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST. ====

AZ ÖN ÉRDEKE

6712

HIRSCH és TÁRSA BUDAPEST V. ALKOTMÁNY-U. 19.

KWIZDA FERENC JÁNOS

az o ztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár király udvaroknak állatgyógyászati cikkekből való szállítója, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Wien mellett.

KWIZDA FLUIDJA

Kigyó-levéggel Turista-Fluid.

Régóta bevált aromatikussá bedörzsölés az inak és izmok erősítésére és izmosítására. Turisták és vadászok, kerekpárosok és lovasok eredményes használják az újra megerősödésre nagyobb turák után 2219/8

Ára 1/2 üveg K. 2.-
1/2 üveg K. 1.20

KWIZDA FLUID
valódián kapható a gyógyszerárakban.

Főraktár: Magyarország részére Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 18. szám és Andrassy-ut 26.

Háztartási és pipere cikkek legolcsóbban

Vojtek és Weisz

drogueriájában Aradon.

1487

JÖVŐ ÉVI

gipsszükségletet

legelőnyösebben szállít a legmodernebben berendezett

Erdélyi Gipsművek

Sátori Mór

Központi iroda: 6723

Budapest, IX., Dandár-utca 25.

Legfinomabb színházi és dessert

czukorkák

nagy választékban kaphatók

Németh Imre

cukorka különlegességi üzletében

Andrassy-tér 20. és Forray utca 2. sz. a.

Telefon 418.

Nagyobb birtokok

2000-40 000 hold

megvételre kerestetnek

Jó erdőbirtokok előnyben szesülnek.

Szíves ajánlatok kéretnek:

Weisz Mór

Budapest, Betlen-utca 10. sz.

Új pöczegődör- és csatorna tisztítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy Bocskey-tér 3. sz. alatti

pöczegődör- és csatorna tisztító vállalati irodám

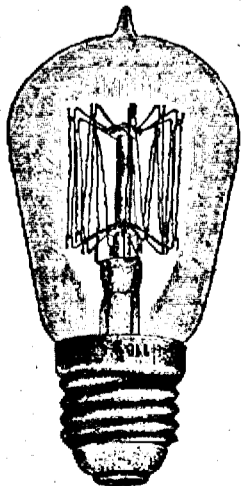
létesítettem. Elvállalok a leggyorsabb kivittel mindenféle tisztításokat legjutányosabb áron. Meghívásra aznap jövök.

Szíves pártfogást kérek, kivétel tisztelettel

Thau Mór

Telefon 318.

Telefon 3

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa. Árammegtakarítás kb. 60%. Fehér fényel ég. Rázkódásoknak ellenáll. Égési óráinak számaméghaladjabármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég. Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest., VI., Teréz-körut 36.

6906

Felhívás! A téli saison közeledtével ajánlom a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt üzletemben legújabb divat szerinti

Szücsáru cikkeimet

melyek úgy készen, mint megrendelésre legújantóbb árán nálam kaphatók. -- Kitűnő tisztelettel

5117

Kovács Géza

szücs-különlegességi üzlete

Arad, Forray-u., gr. Hunyady-palota.

Javításokat és átalakításokat leggyorsabban és legizlésebben készítik.

A VILÁG LEGJOBB

TEA!

Az angol király szállítói

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállítói

Az „U. K.“ teák

műfölelt kiadások és zamatosak.

Főraktár: Éles Ármán, „Atlantika“ kávé- és tea-behozatal, Nagy Farkas és kapható jobb fűszer- és csemegekereskedésekben. 5407

Új férfi és női szabó üzlet

MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség b tudomására hozni, hogy Aradon Tökölly-tér 1. szám alatt (Lázár Vilmos-utca sarkán)

Férfi és női szabó

üzletet nyitottam, hol elvállalok megrendelésre mi dennemű polgári, pápi, egyenruha és diszmagyar ruhákat. Ugy. szintén

női ruhákat

legújabb divat szerint elegáns kivitelbe kostümök, felöltők és télikabátok a legújantóbb árban.

Husz évi tö. b. nagyvárosban szerzett szaképzettségem folytán azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénynek is eleget tehetek.

Nagybecsű pártfogását kérve maradozok kiváló tisztelettel 5105

Jakabos Miklós

férfi és női szabó

Okleveles szabász tanító.

Férfi szabászatot minden időben jutányosan tanítok

Hölgyeim!

saját érdekükben cselekszenek, ha

Aradon, Salsoz-utca 1. sz.

ház II. emeleten levő

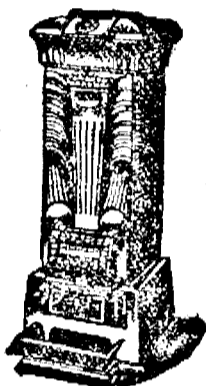
trotteur, concert, gyász és leányka kalap-divatszalonomat

meglátogatják, ahol nagy választékban kaphatók a párisi körutamból magammal hozott legújabb divatu női kalapok. Nagybecsű vevőimet

olcsó áról

és figyelmes kiszolgálásról biztosítom. Javítások és gyászkalapok kívánatra azonnal elkészülnek. Kérem szíves pártfogásukat, teljes tisztelettel: 4591

Maison Ritscher.

Musgrave eredeti cserépkályhák

a jelen legjobb és legolcsóbb

FÜTŐKÁLYHÁI.

Ingyenesen árjegyzék. 6725

Chr. Grams kályhagyár Bodenhach

Gyári raktár:

BERTA TESTVÉREK-NÉL

vasárnap és szorokszámszlet

ARAD, Andrassy-tér 3. szám.

YOGHURT.

Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „Miképen lehetünk hosszúéletűek“ című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacteriumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a bélben való rothadást.

A vérttestcskék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-nak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a bacteriumokat így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra lenhasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemcsékre oldja fel. 1505

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyetlen biztos szert, amely megóvja a szervezetet a korai megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendtelenségeknél, elerőtlenedett, lesorványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL ARAD.

Elegáns, sikkes

férfi ruhákat

ugyszintén

uradalmakhoz szükséges libériákat

olcsó árak mellett készít

Wertheim Jenő,

Englis House uri szabóság

Arad, Boros Beni-tér 6.

DOUGAN ÉS MAYER

kárpitos és diszítők

Arad, Atzél Péter-utca 3. (az udvarban a kapuval szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: szalon, angolbőr butorokat a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig, továbbá használt butorok átalakítását, valamint lakásberendezéseket és diszítéseket a legolcsóbb árakon. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Levélbeli meghívásra azonnali megjelenünk.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva magunkat maradtunk tisztelettel:

DOUGAN ÉS MAYER

5149

kárpitos és diszítők.

Beleket

száraz és sóst mészárosok és hentesek részére ajánlom legolcsóbb :: napi árakban. ::

Klein Gábor

bétkereskedő Boczkó-utca 11. szám.

ELSŐ ARADI PRÓBABABAGYÁR

ÉS NAGY

5301

JÁTÉKBABA JAVITÓMŰHELY

Arad, Szabadság-tér 1. sz. I. emelet (Udvarban)

Állandóan dus választéku raktár minden kivitelű próbababákban gyári árakban már 2 frt 75 krtól kezdve. Kirakati viaszkefj műterem. Javítások és átalakítások legolcsóbban elkészíttetnek. :: ::

A KÖZPONTI SZÁLLODA

modern szellemben vezetett télikertjében a nagyérdemű közönség a legkényesebb igényeket kielégítő konyhát és italokat

talál. Színház után meleg vacsora. Esküvőkés banquetek részére külön termek. **Mindennap elsőrangú cigányzene. Kávéházban exquisite vacsora.**

5511

Kiváló tisztelettel:

Csermák Ágoston szállodás.

1 kgr.

DISZNÓZSIR

K 1.60

jó minőségért szavatalok.

Czibesz Károly, Ujarad

Rákóczi ut 176., az ujaradi hidhoz közel. 5550

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3 sz. (saját ház.)

Vállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálatl. 8951

Molnár Antal,
épület és műbutorasztalos
Jó erkölcsű fió tanulóknak felvétetik.

Ezelőtt Bolezni Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-üzlete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések legújabb francia vagy amerikai fazonban, legszebb kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Saját készítményű

czipőraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel!

Czernóczy M. I.

Uj fatelep! Telefon 579. Olcsó tűzifa!

ÉRTESÍTÉS!

5174

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét, hogy Aradon, az Ovár-téren, a régi Maros-hid előtti vámház mellett volt Novák-féle

FATELEPET

átvettem. Fatelepelem a legjobb minőségű hasáb, dorong és aprított tűzifa kaphatók a legolcsóbb árért

A telep vezetésével FALLER KÁROLY ur van megbízva, aki minden lehető el fog követni, hogy a n. é. vevőközönség megelégedését kiérdemelje. Kérdezősködések és egyéb tudnivalókért szíveskedjenek bizalommal hozzá fordulni Szíves pártfogást kér.

Kalkó Sándor.

Tyukszemétől

egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használatával, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen

Láb és kézizzadás

mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „Peppo”-val ecseteljük. A

Poloskák

egyszerű. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 2 korona.

a „MELOGEN” Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet

Kitűnő amerikai gummi

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeháza szomszé- -

Költözők figyelmébe!

Világos világítási berendezéseket

cellákkal

együtt kedvező áron! Feltehetően melléti szerszám és szállít

KOCH DÁNIEL

világosodás és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferencz-utca 40. szám. (Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferencz-utca 40. szám alatt van. — Raktáron tartok dus választékban mindennemű hangszereket. Elvállalok hangszer átalakításokat és javításokat legjutányosabb árak mellett. Vidékre megrendeléseket leggyorsabban eszközölök. Szíves pártfogást kéri kiváló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő.

2801

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővesztő és szőlőtüny termelő

Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szíves tudomására hozni, hogy ez évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajta, dus gyökérzetű bor és csomogfajú. 5037

SZŐLLŐOLTIVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővesztő kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és ajánlattal szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Az összes hazai

1896

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Zsák és Ponyva

Reich B. Károly Fia és Társa

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben is a legnagyobb választékban kapható az

cégnél Andrásy-tér 6. (Verbos-ház.)

Kötél gyártás! Telefon szám 649. Pokróc lerakat!

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palmakaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Kétszobás udvari új lakás
azonnalra is

kiadó

Flórián-utca 6b sz. alatt.

Bővebbet ugyanott az 5.
ajtó szám alatti lakásban. 5579

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Wetzler János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcserelésnek

TELEFON 488.

TELEFON 488.

FELHIVÁS!

A magyar irodalom és művészet minden ágában forrongások és megújulások idejét éljük. Új hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok, kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni. A női szépséget, melyben a költészet minden bája, elbűvölő harmoniája összpontosul, ugyancsak a modern kor fegyverével, ártalmatlan, kipróbált arckrémmel, szépitőszerszerrel kell az ósdi vénülés ellen megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló eszközeivel, a törv. **Dr. Biró-féle Havasi Gyopár-** védett crémekkel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is.

A jelenkor modern női csaknem mindannyian használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉME ára:

Nagy tégely 1 K. — Mosdóvíz 1 K. — Szappan 70 f.

Főraktár: KOLOZSVÁR.

5093

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogériában.

**Virág
Kálmán**

építőmester

Elvállalja magán- és bérházak, valamint nyaralók stílusos ter-
vezését, művezetését, felépi-
tését és leszámolását. Ugy-
szintén gazdasági épületek,
silos és mindennemű beton és
vasbeton munkák szakszerű
elkészítését iroda és gyár-
telep:

3821

ARAD,

Erzsébet-körút 59. sz.

Telefon szám 65.

Gyors és pontos kiszolgálás!

MÜLLER J. ÉS FIA

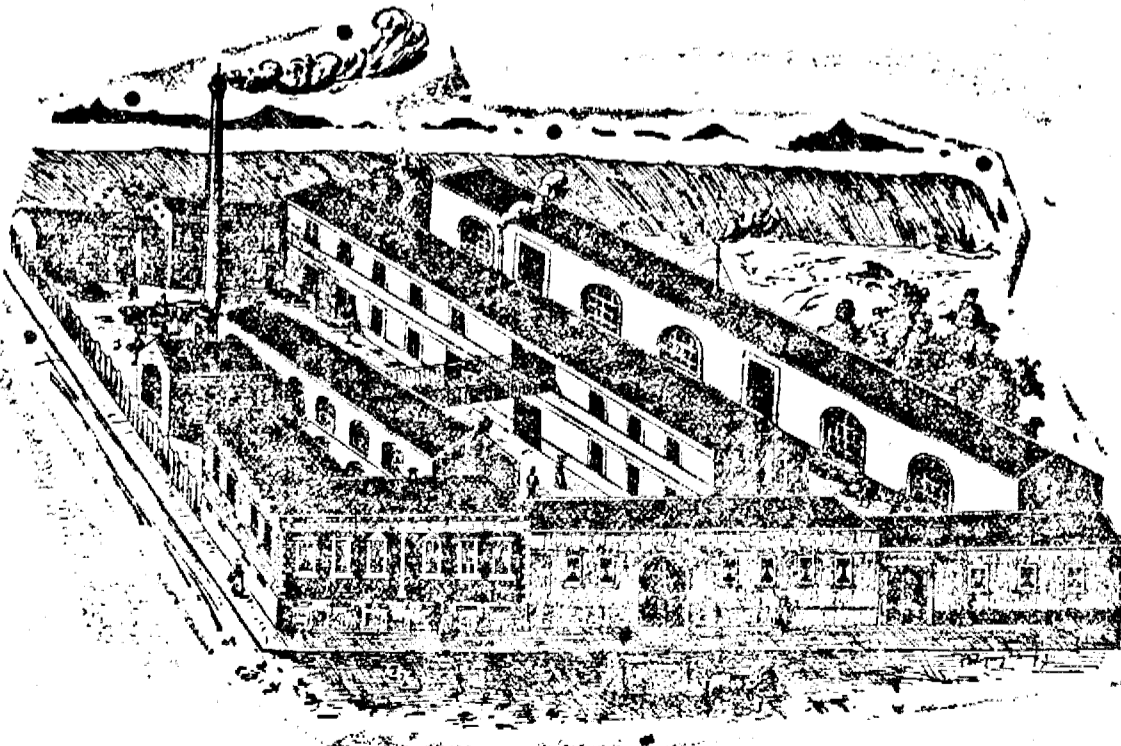
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottott:
1858.

Telefon szám
459.

Mindennemű
**férfi és
női fel-
öltőket**
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

ingeket, gallé-
rokat, kezelő-
ket, házi ruhát,
kelengyékstb.
hőfehérén
(minden maró-
szer kizárása-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybell gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves partfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!